

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Kaj prodaja naš kmet v tujino?

Kdo je izobražen? To vprašanje je vredno odgovora. Najbolj priprosto mnenje je tako-le: Izobražen človek se nosi bolj ali manj po gosposko, govori kakor se piše po bukvah, ima nekaj šolskih spričeval med svojimi papirji, ima vsak dan meso na mizi in bel kruh in se šteje za nekaj več, nego delavno ljudstvo z izdelano obleko, domačo hrano in zaguljenimi rokami. Ta predstava zdaj, hvala Bogu, vedno bolj izginja. Obleka ne dela človeka in tudi ne to, s čimur se pomaže krožnik ali skleda, ki je iz nje.

Od izobraženca se zahteva več; hoče se znanja od njega, ki si ga je pridobil iz knjig in iz izkušenj. Človeka, ki mnogo bere, se že rado imenuje izobraženega, četudi ni frgal mnogo hlač po šolah. Branje samo pa še ne pomaga; treba je tudi razsodnega premišljevanja in lastnih sodeb o tem, kar kdo bere. Izobrazba pa mora tudi koristiti. Ko govorimo o ljudski izobrazbi, si mislimo le tako izobrazbo, ki vsled nje ljudstvo svoje moči in moči svoje domovine vedno uspešneje porablja, da si zna vedno več pridobiti in si povečati svoje blagostanje. Seveda je treba k temu tudi vernega, krščanskega in nasproti vsem poštenega srca, toda ne da se izbrisi resnica, da živimo na zemlji in da duh ne more napredovati, če telo hira.

Zato je pa dolžnost naše politike, da pred vsem skrbi za gospodarsko izobrazbo svojega ljudstva. Odpreti se mu morajo duševne oči, da spozna svoje razmere, pa tudi vidi vzroke, zakaj se mu tako godi, in potem išče potov do boljših časov.

Zlasti eno reč, ki se vleče skozi vse naše gospodarske razprave, naj tu posebno poudarimo. Ta reč je vzajemnost vseh delavskih stanov. Nasprotja med tovarniškim delavstvom in kmetom so samo navidezna; v resnici imata oba en cilj: dobiti dostojen zaslužek za pošteno delo in enega sovražnika: odeduštvo, ki se redi od njihovih žuljev. Veliki obrt je navezan na kmeta in tem bolj uspeva, čim boljše se kmetu godi; kmetu pa mora biti tudi mnogo na tem, da ima v stalnem, zadostno plačanem delavstvu zanesljivega kupca za svoje pridelke. Tudi glede na earino se bo moralo razjasniti, da ne bo tistega vednega očitanja, da kmet draži živež. Naše kmetijstvo bi bilo propadlo v neizmerno škodo vsem stanovom, najbolj pa delavskemu, ko bi se bila svoj čas udala hržava angleškemu agitatorjem, naj se na mejah ne

pobira nobena carina. Žita bi sploh ne mogli pridelovati in vsled tega bi se bilo samo po sebi zelo podražilo, čeprav bi bilo prva leta nekoliko cenejše. Saj se vidi, da se je že zdaj mnogokje opustilo pridelovanje žita. Svoj čas smo prodali veliko svojega žita v tuje države: od leta 1866. do 1870. 6,900.000 meterskih stotov več, nego smo ga kupili drugod. Zdaj prodamo samo še ječmena več, nego ga kupimo. Ob srednjih letinah moramo v ogromnih množinah že uvažati rž, oves, zlasti pa koruzo. Leta 1905. smo kupili več, nego smo prodali, n. pr. rži za 4,800.000 K, ovsa za 8 milijonov 300.000 K in koruze za 60,300.000 K. Leta 1909. ko je bila pač slaba letina, smo celo pšenice, ki smo jo zadnja leta povprek po 800.000 meterskih stotov več prodali, nego kupili, uvozili iz tujine za 7,300.000 meterskih stotov več, nego izvozili. Letošnje leto smo potrebovali tudi v obilni meri tujega žita. Zmoko tudi ni nič boljše. Naš izvoz nazaduje leto za letom. Leta 1883. je znašal še prebitok našega izvoza na moki 1,800.000 meterskih stotov, leta 1905. že samo 700.000; zadnji dve leti je vsled slabih letin padla ta številka takorekoč na nič.

Pri živini je nekoliko boljše. Izvoz naše goveje živine napreduje od leta do leta. Povprek je znašal prebitok na izvozu goveji

1. 1866—1870.	7.620 glav.
1. 1901—1905.	151.885 „
1. 1906—1909.	131.647 „

Samo leta 1908. smo dobili iz tujine za klavno in vozno govejo živino 122 milijonov kron.

Pri prašičih je druga; teh še ne zredimo dovolj za domačo vporabo. Kupili smo jih več nego prodali

1. 1866—1870.	264.484 glav
1. 1901—1905.	138.426 „
1. 1906—1909.	21.889 „

Zadnja leta je ta številka zato tako padla, ker je za prašiče na jugovzhodu meja zaprta. Zato se je pa prašičereja doma zelo povzdignila, in tudi za naše kraje je neobhodno potrebno, da se ta važna panoga kmetijskega gospodarstva še mnogo bolj goji, nego se je doslej. Na vsak način moramo priti prav kmalu do tega, da bomo prašičev, kolikor se jih potrebuje za domačo državo, sami izredili in jih še prodajali v druge države.

Poglejmo še druge glavne kmetijske pridelke, ki jih prodajamo v tuje države. Leta 1905. smo prodali lesa za 252,500.000 kron; leta 1886. se ga je pro-

dal samo za 100 milijonov kron; poudariti pa moramo, da domača lesna in papirna obrt leto za letom sama porabi vedno več lesa. Samo Rusija (za 350 milijonov) in Zvezne države (za 280 milijonov) presega naš letni lesni izvoz. Zdi se nam pa, da ta ogromna številka ne pomeni samo dobrih reči. Kjer se lesa preveč izseka, začno gospodovati vetrovi in z njimi viharji in povodnji, ki odplavljajo rodovitno prst in na goličavah odkrijejo skalna rebra, ki se nikoli več ne pokrijejo. Jaje se je izvozilo imenovanega leta za 97,100.000 kron, kož za 60,000.000 kron, konj za 60 milijonov 400.000 kron, volne za 34,000.000 kron in peres za 23,000.000 in pol kron. Že iz teh številčk se vidi, da naše kmetijstvo ne hrani samo države, temveč da s svojimi prebitki pridobiva tudi lepe svote iz tujine.

Politični ogled.

— V notranji politiki se je že pričelo majhno gibanje. Svobodomiselnih profesor Masaryk je potegnil za zvon proti slovenski obstrukciji, češ, da so še naše zahteve, za katere se obstruira, nezrele, in vse, kar si želi po vladnih jasliah, je priletelo skupaj ter ga posluša. Najbolj čudno se nam zdi, da se tega zvonjenja udeležujejo tudi glasila dalmatinskih poslancev iz Plojevega kluba, ker so ti poslanci vendar glasovali za obstrukcijo in sodelovali pri njej in ker ti vendar ne bodo imenovali svojih zahtev nezrelih. Toda od te strani smo doživeli že toliko hinavske in dvo- rezne politike, da tudi ta najnovejša neodkritosrčnost ni nemogoča.

— Cesarjev 80. rojstni dan. Dne 18. avgusta t. l. bode naš cesar obhajal svoj 80. rojstni dan. Obhajal ga bode v Išču v krogu skoro cele cesarske družine. Ta dan bode v kapeli cesarske vile tiha sv. maša, katere se udeleži cesar in člani cesarske družine. Popoldne istega dne bo družinski obed, pri katerem bode prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand v imenu cesarske družine imel nagovor na cesarja.

— Razpust hrvaškega sabora? Med hrvaškim banom in srbsko-hrvaško zvezo se vršijo še pogajanja. Vendar pa velja kot gotovo, da bo sabor razpuščen, tudi če pride do zedinjenja med banom in srb-

PODLISTEK.

Kača.

(Povest iz prijateljskih sanj. Zapisal Starogorski.)
(Dalje.)

Ariomidesa je to pogrelo. Zdelo se mu je za malo, da ga je speljal tak „dečko“, kakor sem bil jaz. Vravnila sva konja. Vedel sem, da najbrž podobnih saldov ne vzdržim, zato sem se namenil istakotno zagnati vanj, in ne več pričakati, da me on naskoči. Vendar tega ni trebalo. Obstal je. Iz tega sem spoznal, da je sedaj meni naskočiti.

Pogladil sem konja, nato ga spodbodel. Dirjal je v lahkem diru nad Ariomidesa.

Ta hrust je najbrž mislil, da so meni neznane zvijače dvobojevanja. A prepričal sem ga takoj, da se moti, zakaj, prestrigel sem mu tako spretno udarec, ki mi ga je zadal med tem, ko sem iskal jaz v železnem oklepu odprtine, da mu je zletel meč iz rok. Ariomides je postal besen.

In to je bilo meni v korist. Sprevidel sem zopet, da v tej deželi ljudje ne vedo brzdati svojih čutil, kakor pri nas v deveti deželi.

Ariomides me je napadal besno. Njegov meč je kar lil celo ploho udarcev na me, in imel sem dovolj opravka, da sem se jih branil. Nisem pa izgubil zavesti. Pazil sem v enomer, kdaj bi napočil trenotek, da mu zamam udarec, samo eden, in dovolj mu bo.

Ariomides se je razvnel čimdalje bolj.

Sedaj — bil je samo trenotek, kakor če trenes s trepalnicami, in moj meč se je vsadil v odprtino v vratu.

Ariomides je zaklel, udaril še enkrat, nato se je jel loviti po zraku, na kar je padlo ogromno telo raz konja, kakor hrast, da se je malone stresel tlak.

Bil sem zmagovalac.

Pojezdil sem pred galerijo, se poklonil gospodičini in vitezu, ter dejal:

„Sem sposoben za službo?“

Vitez se je nasmehnil, pogledal na ležečega Ariomidesa in rekel:

„Si . . .“

Nato je pristavil za trenotek:

„Stavil bi glavo, da te pozoblje Ariomides, kakor kolkja zrno prosa, a uvidevam, da bi jo zgubil.“

In obrnivši se k gospodičini, reče:

„Pozdravi mi zmagovalca, saj veš, da ljubim junake.“

Gospodičina je lahko zardela, me pogledala s svojimi ognjenimi očmi, in rekla:

„Pozdravljen junak!“

Jaz pa sem pobesil oči in odgovoril, kakor sem bil vajen v domovini:

„Pozdravljena kraljica tega gradu. Tvoj suženj sem.“

Dnevi so mi tekli v službi, kakor sekunde, zakaj dela je bilo dovolj. Spoznal sem, da je vitez mogočen gospod, pred katerim so trepetali tudi bližnji sosed. Večkrat je prišlo do praske, in jaz sem se vsakokrat skazal junaka, tako, da me je imel vitez čim dalje rajši. Pa tudi jaz sem bil zelo rad v gradu. Ne toliko radi viteza, kakor radi gospodičine. Zvedel sem, da ji je vitez le stric, in da je sirota brez starišev. Sprevidel sem pa tudi, da se ona briga nenavadno za me. Vsakokrat, ko sva odšla z vitezom na lov ali na pohod, naju je gledala raz stolp, pri povratku pa naju čakala pri mostu. Stricu je poljubila roko, mene pa pogledala vselej tako iskreno in ognjeno, da bi se bil radi nje, ako bi trebalo, s petimi Ariomidesi naenkrat.

Nekoč je odšel vitez sam. Rekel je, da ga ne bo delj časa domov in mi naročil, naj pazim, da ne napade kak sovražnik sosed gradu v njegovi odsotnosti.

Zagotovil sem ga, da se mu ni treba bati, in če koga mika, naj samo poskusi.

Tako sem bil neomejen gospodar v gradu na zunaj, a na znotraj udan željam gospodičine, ki si je čim bolj osvajala moje srce. V njeni bližini sem pozabil na svoj dom, na rodno grudo, na očetov grad. V njeni bližini sem pozabil celo samega sebe. In dasi mi je tu in tam, ko sem bil sam, priplavala pred dušo podoba mile deklice iz domovine, deklice, ki mi je želela na pot sto sreč in srečno vrnitev, ki je morebiti čakala dan na dan, da se prikaže njenemu očesu mlad vitez, vračaje se v rodni grad, je v bližini gospodičine zginila, kakor zginje pred žgočim solncem bliščeča rosa raz cvetlice.

Nekega večera me je povabila na skupno večerjo. Radostnim srcem sem se odzval.

V njenem salonu, okinčanem in okrašenem, kakor bi bil narejen iz samih solnc, je bila miza, obložena z jedili in dragocenimi vini.

Vstopil sem.

Zive duše ni bilo. Vse tiho in tajinstveno, kakor v zakletem gradu. Nisem se drznil koraka naprej, in če bi me videl sedaj stari vitez, bi pač dvomil, ali je to tisti, ki je premagal silnega Ariomidesa.

Nenadoma se odpro vrata, tiho, komaj slišno, kakor bi zavel nalahen vetrič.

Ozrl sem se.

Med vrati je stala ona. Obleka se je lesketala od neštevilnih luči salona in smehljala se je tako vabljivo, da sem padel pred njo na kolena.

Bilo je to zoper običaj mojega naroda, da bi poklekali pred ženskami, a opazil sem, da je tukaj to običajno.

„Vstanite vitez!“

Zdelo se mi je, da čujem najslajšo godbo.

„Vstanite vitez“, je ponovila in mignila, naj sedem.

sko-hrvaško zvezo. Kedaj se bodo vršile nove volitve, je odvisno od izida posvetovanj.

— Rusini in Poljaki. Uglednejši ruski voditelji se prizadevajo, da bi spravili s sveta rusko-poljsko vprašanje. Kakor znano, se Rusi in Poljaki vedno prepirajo in da Rusi tudi zelo sovražijo Poljake. V Avstriji precej postrani gledajo rusinsko gibanje v Galiciji. Ruski politiki priporočajo, naj Avstrija odstopi Rusiji zahodno Galicijo in tisti del Bukovine, kjer stanujejo Rusini. Rusija bi pa odstopila onih šest gubernij, v katerih prebivajo Poljaki. To je zopet nov predlog. Morda bi se dalo to izvesti. Če se to uresniči, bi vsaj nekoliko ponehala vedna sovraštva med obema narodoma.

— Na Španskem hoče sedanje liberalno ministrstvo Canalejas boj s katoliško cerkvijo, zato je na zahrbtn način začelo žaliti sv. Očeta. Sv. stolica ima v cerkvenih zadevah gotove pogodbe s Špansko. Canalejas je zahteval spremembe, čemur se sv. stolica ni branila, toda dočim se je pogajal zaradi novih sprememb, jih je med tem že tudi izvršil. To se pravi naravnost žaliti sv. Očeta. V svojih govorih tudi glasno in brez ovinkov naznanja, da je smoter njegove vlade boj proti klerikalizmu. Kaj razumejo liberalci pod klerikalizmom, nam je znano. Kralj se popolnoma udaja liberalnemu ministrskemu predsedniku. Njegova žena je bivša protestantka in se še vedno ni sprijaznila s katoliško cerkvijo. Na dvoru prebiva obenem njena mati, ki je še vedno protestantka, in ki kot taka tudi naduto in izzivalno nastopa. Vrh tega pa je kralj Alfonz pogosto v denarnih stiskah, iz katerih mu pomagajo liberalni denarni mogotci. Kaj se bo iz teh homatij izcimilo, je težko prorokovati. Toda kralj Alfonz ima sedaj dva neprijatelja v državi, v kateri tako rado vre, namreč one, ki hrepene po ljudovladi, in sedaj odločne katoličane. Igra z liberalizmom ga lahko stane krono.

Mala politična naznanila.

Dne 29. julija: Turčija namerava radi Krete vnovič pričeiti dogovore z velevlastmi. Turški veliki vezir bo radi tega iz Marijinih varov potoval v London in Pariz. — Bolgarski kralj Ferdinand pride k jubileju črnogorskega kneza na Cetinje. — Na meji Tunisa in Tripolisa se je bil krvav boj med arabskimi in turškimi četami.

Dne 30. julija: Listi poročajo z ozirom na nameravan sestanek našega zunanjega ministra Aehrenthala s turškim ministrskim predsednikom, da žele Turki, naj se okrepe politične in gospodarske razmere med Avstro-Ogrsko in Turčijo. — Ogrska zbornica je sprejela predlog o vojaških novincih z veliko večino. Minister deželne brambe se je izrekel med splošnim odobravanjem za 2letno vojaško službo. — Hrvaški ban Tomašič se zopet pogaša s srbsko-hrvaškimi poslanci, da odstopijo od nekaterih zahtev.

Dne 31. julija: Na Nemškem imajo socialni demokratje več shodov, da se pripravljajo na glavni strankarski shod. Zelo ostro prijemajo tiste svoje poslance, ki so v kaki državi glasovali za proračun. — V Albaniji je še vedno vstaja. — Na Španskem dela ministrski predsednik protikatoliško politiko dalje. Od vseh delov prihajajo poročila o nemirih.

Dne 1. avgusta: Ogrska zbornica je sprejela trgovinsko pogodbo z Rumunijo v tretjem branju. — Španska vlada je odpoklicala svojega poslanika na Vatikanu. S tem je spor med špansko vlado in papežem dosegel višek. — Angleži prodirajo v Tibet. Trdijo sicer, da vsled tega, da varujejo koristi angleške

Sedel sem ji nasproti.

Govorila sva, s prva nekako boječe, a čim bolj se mi je razvezaval jezik. Ali je uplivalo vino, katero sem pridno pil, ali njena smehljajoča usta, ne vem, le to vem, da sem pripovedoval in pripovedoval. Spraševala me je od moje domovine in — kakor pač vsaka ženska — ali so pri nas tudi lepa dekleta-gospodičine. In tedaj mi je stopila pred dušo zopet, prvič tedaj v njeni bližini, podoba deklice iz moje domovine. Pogledala me je proseče in svareče.

A nisem je poslušal. Komaj sem pomislil na njo. In podoba je jela bledeti in je izginila. Bil sem častilec tuje gospodičine.

„Nu, kako se vam dopade vino?“

„Izvrstno, izborno.“

„In hvalil sem vino in jed.“

„Ali v kleti imam še boljšega.“

„Še boljšega?“

„Da. Ali želite?“

„O, iskrena hvala.“

„Pa greva oba pokusit. Za zabavo.“

Privolil sem. Jaz sem itak privolil vse, kar bi ukazala.

Udarila je ob železno ploščo.

Vstopil je človek, suh in velik, z dolgo brado. Vstopil je tiho, kakor bi ne šel po tapetah.

Ozrl sem se v tega človeka. Zdel se mi je znan, tako podoben nekemu . . . nekemu . . . da, nekemu sorodniku iz moje domovine.

Pa tudi on se je ozrl v me. Nasmehnil se je, a zdelo se mi je, da ta nasmeh ni odkritosrčen.

„Midva greva v klet, pokušat vino.“

Poklonil se ji je.

„Pelji viteza naprej, jaz nadenem drugo obleko in pridem za vama.“

Jaz sem jo pogledal.

(Konec prihodnjih.)

trgovine, a v resnici se hočejo polastiti Tibeta. — Avstralska vlada namerava v zahodni Avstraliji naseliti en milijon ruskih judov. Po naseljevanju ruskih judov se zahodna Avstralija popolnoma pojudi.

Razne novice.

* **Iz davčne službe.** Premešeni so: davčni višji upravitelj E. Stračovski iz Slovenjgradca v Ptuj, davčni upravitelj Friderik Stumberger iz Sevnice v Brežice, Ivan Pernovšek iz Brežic v Slovenjgradec, Jakob Tobias iz Marijinega Celja v Sevnico in novo imenovani davčni upravitelj O. Smekal iz Sevnice v Marenberg, davčni upravitelj Franc Waida iz Šmarja pri Jelšah v Celje, in davčni oficijal Oton Stepic iz Celja v Šmarje pri Jelšah.

* **Iz finančne službe.** Finančni tajnik Rudolf Löffelman je premeščen od okrajnega glavarstva v Gradcu k okrajnemu glavarstvu v Slovenji Gradec.

* **Cesarjevo 80letnico** bodo slavili Nemci s tem, da nabirajo prispevke za svoja narodno-obrambna društva. Slovenci, posebni občinski zastopi, mi pa se spominjamo pri tej priliki „Slovenske Straže“!

* **Odlikovanje.** Cesar je podelil višjemu sodniškemu oficijalu Alojziju Korošecu v Kozjem zlati zašlužni križec. Gospod Korošec je prestavljen v Rogatec.

* **Odločen nastop.** Preteklo soboto dne 30. julija so zborovali proč-od-rimovci v Götzovi dvorani v Mariboru, da se znesejo nad sv. Očetom radi njegove poslanice, v kateri se izraža tudi o početkih in vzrokih lutrovske vere. Mariborska katoliška društva so sklenila, da se udeležijo tega zborovanja in da ne bodo pustila blatiti sv. Očeta in katoliške cerkve. Pod vodstvom barona Twickela, stolnega župnika Moravca in prof. dr. Medveda so prišli na zborovališče. Pastor Mahnert je prodajal že stokrat ovržene zgodovinske laži proti katoliški cerkvi, dr. Ursin je govoril naravnost veleizdajaiski, na kar opozarjamo naše avstrijsko c. kr. okrožno sodišče, pastor Hegeman je agitiral za odpad od katoliške cerkve. Krepko je zavračal lutrovske govornike prof. dr. Medved ter jim dokazal, da ne poznajo ne zgodovine, ne bistva katoliške cerkve. Dvakrat je posegel dr. Medved vmes. Vsakega mora veseliti, da so se tudi zavedni katoličani v Mariboru organizirali do odločnega nastopa proti lutrovskim in vsenemškim agitatorjem, ki so naredili posebno med mladino že toliko škode!

* **Slovensko krščansko misleče učiteljstvo.** Dne 8. avgusta zboruje v Ljubljani „Slomškova zveza“ in praznuje obenem tudi prvo 10letnico svojega obstanka. Na to zborovanje so vabljeni vsi krščansko misleči učitelji in učiteljice.

* **Katoliški dijaški shod** se je vršil dne 27. in 28. pretečenega meseca v Sarajevu. Udeležili so se ga tudi slovenski dijaki, ki so bili posebno pristržno pozdravljeni. Govorilo se je o socialnem delu, o organizaciji kmečke in delavske mladine, o gospodarskem položaju hrvaškega ljudstva, ter bile soglasno sprejete primerne resolucije.

* **Katoliško dijaštvo.** V soboto in nedeljo dne 30. in 31. julija so v Brežicah zborovali slovenski katoliško-narodni abiturienti ter v resnih posvetovanjih pokazali, da razumevajo tok časa, ter da hočejo svojemu ljudstvu postati kedaj res dobri in odkriti prijatelji. Katoličana mora zares veseliti, kako se na vseh koncih in krajih javno dviga kot mogočna sila katoliška zavest. Zborovanja so se udeležili tudi drž. in dež. poslanca dr. Benkovič in dr. Korošec, dež. odbornik dr. Pegan, dež. poslanec Ravnikar ter mnogo drugih prijateljev katoliškega dijaštva.

* **Štajerski slovenski (katoliški narodni dijaki!** Pododbor S. D. Z. za Štajersko ima svoj letni občni zbor dne 15. avgusta dopoldne v Slovenski Bistrici. Popoldan je ljudska veselica z igro „Za križ in svobodo“ in druge točke zabavnega dela. Štajerski dijaki! Pohitite ta dan vsi, ki ste katoliškega prepričanja, v Slovensko Bistrico! Natančnejši program objavimo v kratkem. — Odbor.

* **Bodoči duhovniki** in misijonarji, to je pridni dečki 12 do 16 let stari, se še sprejmejo v pripravnico za duhovnike in misijonarje v Wolhusnu, župnija Lucern, Švica.

* **Za katoliško solnograško vseučilišče.** Predzadnji teden se je vršilo v Solnogradu slavnostno zborovanje katoliškega vseučiliškega društva. Obisk je bil zelo dober. Predsedoval je zborovanju kardinal dr. Katschthaler. Zborovanje je počastil tudi prevzvišeni lavantinski vladika ekscelenca dr. Mihael Napotnik. Kardinal Katschthaler je izvajal, da v svojem trdnem zaupanju do Brezmadežne upa, da se ustanovi katoliško vseučilišče. Končni govor je imel lavantinski knezoškof dr. M. Napotnik, ki je naglašal, da je Marijanski shod v zvezi s katoliškim vseučiliščem, ker je Mati božja, ki se je tako vspodbudno slavila na shodu, tudi mati učenjakov. Učenjaki vsaki v svoji stroki iščejo po razlogih in postavah vesoljstva, a vsaki pride po svojih raziskavanjih do meje, ki je ne more prekoračiti: pride do pojma Boga. Z lepim zgledom je pojasnjeval, da je Marija mati vseh štirih odredkov vseučilišča.

* **Verske vaje** in šolska postava. Leta 1907. je naznanilo več očetov šoloobveznih otrok v občini Weyer na Zgornjem Avstrijskem šolski oblasti, da ne bodo več dovolili svojim otrokom, da bi se udeleževali verskih vaj. Krajni šolski svet v mestu Steyr jim je pa poslal odlok s pojasnilom, da je naznanilo ničevo, ker so po zakonu primorani pošiljati otroke, da se u-

deležujejo verskih vaj; tudi njih prizivi na deželni šolski svet so bili z odloki dne 4. novembra 1907 in 12. maja 1908 odbiti, „ker so verske vaje bistveni deli obveznega predmeta: krščanske nauka.“ Stariši so vložili nato rekurze na ministrstvo, toda samo eden je dobil odgovor dne 6. septembra 1908, ki se mu je v njem dalo sledeče pojasnilo: „Po zakonu smejo šolske oblasti izvajati kazenske posledice zoper starše šoloobveznih otrok le tedaj, če so že obtoženi radi šolskih zamud v smislu drugega dela zakona z dne 24. jan. 1870, ne pa, če so samo izjavljali, da otrok ne bodo puščali k verskim vavam.“ Drugi očetje niso dobili nobene odgovora . . . Okrajni šolski svet je nato ravnal po zakonu in nalagal staršem, ki so prelamljali zgoraj navedeni zakon, denarne globe. Ker jih niso marali plačati, jih je prisilil potom eksekucije . . . Vprašanje nastane, koliko koristi se doseže na ta način v verstvenem oziru . . .

* **Predrznost** nemškutarskega učitelja. „Mir“ poroča o dogodku na neki ljudski šoli na Koroškem, ki je tudi za naše razmere značilen: Neka deklica se je predrznila pisati v domači nalogi datum slovensko. Ko je nemškutarski učitelj to zapazil, napravil je cele litanije graj. Med drugimi se je izrazil, da dotična šola ni slovenska — to je sicer res — in zategadelj se ne sme slovensko govoriti, še manj pa slovensko pisati. Akoravno otrokom vedno pripoveduje o staronemških bogovih, se vendar ni priljubil šolarjem. Pač vedo, da so to same basni. Ravno tako jim pridiguje o Nemčiji, o Bismarku, o protestantizmu itd. Kakšne namene ima pri tem, je pač jasno. Glaven namen je, oropati slovenske otroke maternega jezika in s silo ubiti v njih glave blaženo nemščino, potem pa polagoma narediti ugodna tla za protestantizem. Pač lepo postopanje! Stariši! Pomislite, kaka krivica se godi vam in vašim otrokom. Ne verjemite učiteljem in nemčurjem vsega, kar vam lažejo, ne poslušajte njih puhle govoriče, in ko pride primeren čas, požurite se, da dobimo slovenske šole in slovenske učitelje.

* **Otvoritev** Slovenskega doma v Št. Ilju v Slovgor. se vrši v nedeljo dne 28. avgusta. Vsa društva, mladeniške in dekliske zveze, opozarjamo na otvoritev. Udeležba pri otvoritvi mora biti ogromna. Iz Ljubljane pojde najbrž posebni vlak, katerega priredi „Slovenska Straža.“ Vlak bo stal na vseh večjih postajah na Štajerskem. Natančnejša poročila bomo še priobčili.

* **Sokoli** na begu. Celjski listi se hudo širokoustijo o sokolskem izletu v Celje dne 14. avg. Toda zanimivo je, da si ti strahopetniki niti ne upajo izstopiti v Celju, ampak se bo izstopalo v Šforah, in od tod bodo bojevitli Sokoli z zajčjo korajzjo korakali v Gaberje pri Celju. Drug duh veje pri nas v Celju, kajti pod dr. Dečkom bi bilo tako z narodnega stališča nečasno umikanje izključeno. Sedaj je drugače! Sokoli naj nosijo kot svoj znak odslej zajca!

* **Slovenska zmaga** ob meji. Dne 28. julija so se vršile v Pesnici občinske volitve. Naša katoliško-narodna kmečka stranka je zmagala v III. in II. razredu z vsemi kandidati, v I. razredu je dobila oba namestnika. Izvoljeni so v III. razredu s 50 do 48 glasovi za odbornike: Jančič Franc, Herič Alojz, Sekol Ivan in Sekol Franc; za namestnika: Vertnik A. in Čep Rudolf. — V II. razredu s 13 do 15 glasovi: Vlasak Matej, Toplak Valentin, Tuš Janez in Supančič Leopold; za namestnika: Šauperl K. in Kraner Ignacij. — V I. razredu so zmagali s pet glasovi proti štirim slovenskim posilincem: Pile, Jager, Fleischhacker in Fuschl. Namestnika sta Slovenca Polančič Ivan in Potrč Ivan. — Živeli zavedni volilci!

* **Kje je surovost?** Strašno vpitje so zagnali liberalci, ko je napredni in oženjeni čevljar Cokan iz Vrbja pri Žalcu napadel in težko ranil fanta Antona Pesko. Hoteli so po stari navadi zvrtni krivdo na druge. Namen se jim je žalostno ponesrečil. Da bodo drugokrat liberalci v Žalcu vedeli, kje naj iščejo surovežev, opozarjamo na nekatero napredno pogrebce naprednega Cokana. Po pogrebu so pili pri Janiču na žalost po „narodni žrtvi!“ Pri tem se jih je najprej nekaj sporeklo in brat „narodne žrtve“ je pograbil pivski vrček in ga zagnal s tako silo kovaču iz Vrbja v glavo, da ga je ranil do krvavega. Kovač mu je po vsej pravici stavil vprašanje: No, al' hočeš sedaj ti prevzeti posle rajnega brata? Razbili so pri Janiču tudi dragoceno svetilko in se obmetavali z zemljami. Najbrž so mislili, da so to konfeti od napredne Ciril-Metodove veselice!

* **„Nar. Dnevnik“** in cerkveni obredi. Ob priliki pogreba naravne smrti umrlega čevljarja Cokana iz Vrbja pri Žalcu, se spodtika nek liberaluh nad g. kaplanom Schreinerjem, češ, „stal je pred krsto.“ Mar so pričakovali liberalci, da bo sedel na krsti ali pa padel na obraz pred krsto „narodne žrtve“, oziroma narodnega pretepača? Videli smo v teku let veliko pogrebov v Žalcu, a tak še ni bil nobeden, kakor pokojnega Cokana. Kot zvest pristaš Narodne stranke je gotovo zaslužil več resnih in pametnih udeležencev pri svojem pogrebu.

* **Slovenjebistriška** posojilnica je izstopila iz celjske Zadrzne zveze, ker novi tir v tej Zvezi ne daje posojilnici zadostne zaslobe v njenem daljnem razcvitanju. Dr. Rosina je odložil predsedništvo te Zveze, dr. Jurtela noče vstopiti niti v odbor, ravnatelj Jošt pa, ki je nekadaj ustvaril Zvezo, ji je dal sedaj slovo. Od vlade plačani agitator Stiebler pa ne more preboleti izstopa slovenjebistriške posojilnice, zato napada v liberalnih listih, seveda brez podpisa, posojilnico in zlasti g. Petra Novaka. Toda načelnik slovenjebistriške posojilnice dr. Lemež in predsed-

nik nadzorstva dr. I. Vošnjak sta s posebno izjavo v „Straži“ označila omenjene napade kot neosnovane in neresnične. Vendar Stiebler do danes svojih besed še ni preklcal.

Zadružna zveza v Mariboru poroča sledeče: Na razna pismena in ustmena vprašanja javljamo, da se namerava tečaj za inteligenco (duhovnike, bogoslovce, učitelje, učitelje, dijakke) in tajnike zadrug prirediti v drugi polovici meseca avgusta. Tečaj bo trajal cel teden. Vse gospode, ki se želijo tečaja udeležiti, prosimo, da se takoj oglase. Zadnji rok za prijave je 6. avgust. Na prijave, ki pridejo pozneje, se ne bo moglo ozirati.

* **Drugo zborovanje** avstrijskih kmetijskih zadrug. Ker je prvo zborovanje avstrijskih kmetijskih zadrug, ki se je vršilo leta 1906, bilo zelo dobro obiskano, je sklenila Splošna zveza kmetijskih zadrug v Avstriji, prirediti letos II. zborovanje avstrijskih kmetijskih zadrug, ki se bo vršilo letos dne 14. in 15. septembra v dvorani deželnega zbora na Dunaju. Na dnevnem redu so zelo važna zadružna posvetovanja, tako, da je pričakovati, da bo tudi II. zborovanje avstrijskih kmetijskih zadrug prav dobro obiskano.

Našim izobraževalnim društvom. Več naših društev še dosedaj ni vplačalo letne udnine S. K. S. Z. Dotična društva opozarjamo, da dolžno letnino v kratkem vpošljejo zvezi. Manjkajo nam od nekaterih društev tudi še letni statistični podatki. Prosimo gospode voditelje društev, da dotične vprašalne pole takoj izpolnijo in nam jih vpošljejo, da imamo tako celotni pregled o delovanju in stanju naše izobraževalne organizacije.

* **Za Sl. kat. izob. društvo „Kres“** je darovala posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 50 K. Istotako smo sprejeli od g. Dvoršaka v Slov. Bistrici 50 K. Nadalje smo dobili darove od sledečih gg. dobrotnikov: prof. Ant. Jerovšek v Mariboru 5 K; Bohak, dekan v Slov. Bistrici 1 K; A. Pinter, trgovec 4 K; Henrik Gril, mesar, 2 K; Jurij Kobale, mizar 2 K; dr. Lemež, odvetnik, 5 K; Jože Rasteiger, usnjak 2 K; Starovašnik, hotelir, 1 K; Franc Krule, gostilničar, 1 K; Franc Kapun, cestar, 1 K; Martin Kolar, 1 K; Andrej Kašl, postiljon, 1 K; Jožefa Kašl, 1 K; Omerco, dacar, 1 K; Mihael Rasteiger 1 K; Liza Priš, kuharica 1 K; neimenovana kuharica 1 K; vsi v Slov. Bistrici. Martin Mešved, župnik v Laporju 1 K. Ignac Tkanc, krčmar 1 K; J. Ugeršek, posestnik 1 K; Fr. Zerjav, kmečki fant, 1 K; vsi na Cigonci. Fr. Vehovar, posestnik, 1 K; Jož. Hajšek, posestnik 2 K; Elizabeta Rohar, posestnica 1 K; Ana Leskovar, posestnica 1 K; vsi na Vičju. Tomaž Kamšek, 2 K; Anton Pušnik, 1 K; oba na Spod. Ložnici. Simon Sprager, krojač, 1 K; neimenovan posestnik, 1 K; oba v Zafoštu. Filip Dvoršak, c. kr. rač. podčastnik v Gorici 2 K; Karl Soršak, posestnik 1 K; Matevž Kapun, krčmar 1 K; Matevž Venc, mladenič 1 K; vsi na Črešnjevu. Najlepša hvala vsem, ki so kaj darovali, priporočamo se vam, spominjajte se nas še v bodoče. Bog Vas živi!

Mariborski okraj.

m Ulom v cerkev. V noči med 1. in 2. avgustom so vdrli v župnijsko cerkev Sv. Petra pri Mariboru neznaní tatovi, odprli tabernakelj ter odnesli monštranco za Najsvetejšim. O hudodelcih ni doslej nobenega sledu.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Pri nas plapola od nedelje opoldan raz c. kr. sodno hišo bela zastava v znamenje, da so državni „kvartirji“ prazni. „Quartieroberinspektor“ g. Fischer je neki vsled tega prav vesel, ker se mu ni treba bati, da bi mu kateri njegovih nadebudnih gojencev ušel.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 29. julija je tukaj po dolgotrajni mučni boleznii umrla obče spoštovana posestnica v Gornjem dolu, Eliz. Jager. Ko se je raznesel glas, da blage Jagrove matere ni več med živimi, si slišal povsod: škoda dobre žene, ki je bila tako vzorna krščanska mati, tako skrbna gospodinja, pod katere gostoljubno streho je našel vsakdo prijazno lice in postrežljivo roko! V zadnjem času ji je poslal Bog neizrečeno mučno bolezen, želodčnega raka, katero pa je prenašala s pravo krščansko potrpežljivostjo. Da so Jagrovo mater res splošno spoštovali in ljubili, je pokazal velikanski pogrebni spreved dne 1. avgusta. V spremstvu štirih duhovnikov smo spremili rajno najprej do domače cerkve, kjer je opravil sin-duhovnik pogrebno sv. mašo, potem na pokopališče, kjer je domači pevski zbor zapel krasno žalostinko. Blaga slovenska mati naj počiva v miru!

m Sv. Trojica v Slov. gor. — Pek Zavernik je resnično dal odgovor na vprašanje v zadnjem „Slov. Gospodarju“. Odgovor je nasadil na svojo novo hišo v podobi velikega mlaja, ki je ves našopirjen v vsememških barvah. Sicer se izgovarja, da so napravili to delavci, ki proslavljajo dozidanje hišnih sten, pa kdo mu bo verjel, da bi on kot hišni gospodar tega ne mogel zabraniti. Po vsej sili hoče biti torej Nemeč. Naj se potem nikar ne čudi, če se tudi trojiško ljudstvo spomni, da je slovensko. — Najbolj čudno pa je, spoštovani gospod urednik, da je vsenemški mlaj nam mnogo manj škodil, nego našim nemškutarjem. V soboto zvečer so se ves čas davili in stokali „chouch, chouch“, brčkone od prevelikih trebušnih bolečin. V nedeljo popoldne so pa naenkrat še gasilci dobili maternico in začeli strašno vpiti „Heu! Heu!“ — menda je seno zdravilo za maternico ali kaj! To jim je gotovo natvezil njih pravi — četudi ne izvoljeni — načelnik, ki je posebno vešč v tem, kako se leze k mladim deklicam, in ki je v zadnjem času celo pogruntal „wie man sich bei alten Weibern einstellt“, če so občinske volitve.

m Hotinja vas. Dne 14. avgusta t. l. slavi prostov. požarna bramba v Hotinji vasi svoj 5letni obstanek ter priredi v ta namen veliko ljudsko veselico v vrtnih prostorih narodnega gostilničarja g. Fr. Primeca v Hotinji vasi. Avgusta 1905 ustanovila se je ta prepotrebna edina narodna požarna bramba v ma-

riborskem okraju. Obenem slavi tudi 80letnico rojstva našega presvitelega cesarja. — Vsakdo se bode gotovo z veseljem spominjal ustanovne slavnosti avgusta 1905, h kateri je privrelo od blizu in daleč do 1000 gostov, zanimal ga pa bode gotovo tudi napredek tega društva, o katerem se pa najlože prepriča, da poseti našo veselico dne 14. avgusta. — Požarna bramba je za svojega 5letnega obstanka, tako napredovala, da se lahko kosa z vsakim drugim sličnim društvom. Kot člani društva so skoz in skoz sami mladi fantje in možje, kar je tem bolj pozdravljati, ker je v sedanjih burnih časih vendar največje važnosti, da ostane mladina zavedna in narodna, če hočemo, da nas bodo druge narodnosti upoštevale. Komur je torej na srečo narodnost naše mladine, naj pokaže s tem, da pride na našo veselico dne 14. t. m., ter s tem tudi gmotno pomaga društvu. Vspored veselice, kojega natančneje objavimo prihodnjč, je tako mnogostranski, da bomo gotovo vsakogar zadovoljili. Ker je Hotinja vas oddaljena od železniške postaje Orehova vas-Slivnica samo 10 minut, se pričakuje tudi večje udeležbe iz Maribora in drugih krajev, posebno, ker je že vas, ki je okrogla kot zemeljska obla, da bi se dobilo na svetu še komaj enako, sama na sebi vabliva in priljubljen izlet meščanov. Veselica bo obenem tudi nekako slavje našemu domačinu dičnemu g. poslancu Pišek, katerega edinega zasluga je ustanovitev te narodne požarne brambe.

m Drugučova. Tukajšnji posestnik g. Fr. Reisp je v petek, dne 22. julija podrl svoj križ. Ljudje so se žalostili nad tem početjem, češ, ali nima toliko, da bi dal podobo Križanega popraviti?

m Puščava. Ne vstraši se, dragi bralec, ker je prav veselo življenje v tej Puščavi blizu Sv. Lovrenca nad Mariborom. Zadnje nedeljo smo bili ondi na veselici, ki se je vršila v prid obmejnim Slovincem. Najlepši in najtrajnejši uspeh te veselice je, da se je ta dan ustanovila podružnica „Slovenske Straže“ za Sv. Lovrenc in Puščavo. Kako smo se torej imeli na veselici? Najprej nas je prisrčno pozdravil veleč. g. župnik puščavski ter podelil besedo slavnostnemu govorniku g. dr. Leskovarju iz Maribora. Gospod doktor nam je v ognjevitih besedah slikal boje naših pradedov proti ljutim Turkom ter je tem bojem primerjal boj, ki ga bijemo dandanes mi. Način boja in pa sredstva so sicer različna, toda gre se za isto sveto stvar, namreč, da si ohranimo sveto vero in materino zemljo. Zato pa moramo biti vedno pripravljani na napad, kakor naši pradedi, stali moramo takorekoč na straži in zato se združiti v „Slovenski Straži“. Prepričevalna beseda gospoda slavnostnega govornika je vnela srca poslušalcev in vzplamtel je ta dan na prijazen Činžatu zopet novi mogočni kres „Slovenske Straže“, kajti kakor hiro je končal g. slavnostni govornik, se je izvolil odbor podružnice, h kateri je pristopilo že isti dan 44 članov. Prepričani smo, da ta kres ne bo tako kmalu ugasnil. Za to nam je porok on, kateremu se je v varstvo izročil, namreč g. Fr. Korman, veleposestnik na Kumenu, ki je bil izvoljen za predsednika podružnice „Slovenske Straže“. Zares, kakor nekaj naših pradedi, tako nam dandanes tudi vi planinski kmetje netite in zažigajte kresove, ki se bodo svetili po naši lepi domovini; saj vi, ki bivate visoko tam gori in gledate vsak dan njeno krasolo, jo tudi ljubite najbolj. — Ko je vsplamtel kres „Slovenske Straže“, se je razvilo ob njem pristno slovensko veselje, ki je pričalo, da ne kurimo kresov v obupu, ampak v samozavesti, kakor naš pesnik Gregorčič: „Ti streti nas moreš, potreti nikdar, usode sovražne besneči vihar.“ — Predsednica Marijine družbe, gospica Micka Brezoneli je s čutom, rekel bi, deviško proseče, v lepi deklaraciji pozivala navzoče: „Podajte bratje, sestre, k delu si roke.“ Sledili ste potem igri „Tri sestre“ in „Boljša kratka sprava nego dolga pravda“ in razne pevske točke. Ne bomo hvalili posameznih igralcev in igralk. Vsi si smejo šteti v čast, da so dobro rešili svojo nalogo, kajti občinstvo je vstrajalo kakor pribito tako dolgo, da je bil skončan celi obsežni program. Najbolj jo je pa pihnila tista od „pohorskih paurov“ in „boječih žnidarjev“. Če boste zopet kurili kak narodni kres na Činžatu, pa nam naznačite, in če bode te zdravi, bomo prišli. Dotlej Bog vas živi!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Novo ustanovljena Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuju se priporoča vsem strankam in denarnih zadevah. Sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po 4%; sprejema tudi hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi imela stranka pri tem kake sitnosti ali pota. Na dom daje domače nabiralnike, za vlaganje po pošti pa razpošilja poštno-hranilne položnice. Posojila daje na vknjižbo po 5% in na poroštvo po 5%; prevzame tudi dolgove pri drugih denarnih zavodih. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke. Uradne ure so vsako sredo od 8. do 12., in v nedeljo od 1/8. do 1/10.

p Ptuj. V našem mestu bi zelo potrebovali katoliško-narodnega odvetnika, da bi vodil izobraževalno in gospodarsko organizacijo po celem okraju. Liberalci v tem oziru nič ne storijo, k večjemu, da pridejo kakor hofrat Ploj in zahtevajo, naj jim ob času volitev pade zrelo jabolko v naročje. Ti ljudje ne store ničesar za našo povzdigo, ampak samo izrabljajo v svoje osebne namene. Posojilnica se bo, kakor je se-

daj v začetku spoznati, lepo razvijala ter si kmalu zadobila zaupanje pri ljudstvu!

p Ivanjkovci. Na Jakobovo ob 9. uri je začelo goretí na Lahonščaku pri Sieu. — Ob 10. uri so to že znali ivanjkovski ognjegasci, in nekaj jih je res hitelo spravljat „šprio“ izpod strehe; komaj pa so prišli do sosedu, ni bilo več ognja, in vrnili so se! Ognjegasci, to je bilo prvokrat, ni pa bilo zadnjokrat, naši leseni, s slamo kriti hrami namreč ne gorijo cel dan, pa tudi ne čakajo na vas! Pri načelniku so bili te priložnosti radi tega veseli, ker so menili, da se bodo zopet lahko malo pobahali, kako veliki prijatelji ljudstva so; od samega veselja so zaprli „Handlungshaus“, zdaj pa ni nič!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Marsikaj se je v zadnjih letih pri nas novega ustanovilo in postavilo. Posebno lep kinč je dobila naša župnija v novi podružnici v Župeču vesi, ki so jo premilostni nadpastir letos blagoslovili. A bila je še mutasta; manjkali so zvonovi. Preteklo nedeljo, dne 31. julija pa je dobila cerkev dva nova zvonova, ki ju je za 1037 K vžil Graßmayr v Viltenu. Večji, ki tehta 176 kg, s podobno svetogorske Matere božje, ima napis: Razni dobrotniki so za-me zložili, da žive razveseljum, mrtve obžalujem, slavo Marijino oznanjum; manjši pa: Sv. Jožef in sv. Barbara stojta nam na strani v zadnjem boju! V slovesni procesiji smo ju spremili od župnijske cerkve do podružnice, kjer so ju mil. g. dr. Mlakar blagoslovili; nato so jih vzdignili takoj v zvonik, da so že peli pri službi božji mil. g. stolnega dekana, med katero se je pela tudi lepa priložnostna pesem našega organista. Boter je bil g. Žunkovič st. Najsrčnejša zahvala mil. g. dr. Iv. Mlakarju in vsem blagim dobrotnikom, ki so nam pripomogli s svojimi darovi, da je dobila cerkevca zvonove, da bodo peli Bogu v čast, nam v vzpodbudo!

p Dornova. V našem kraju so razmere silno žalostne. In kdo je vsega tega kriv? V prvi vrsti gotovo nesrečno pijančevanje; ako se zvečer nekoliko zakasniš in greš skozi vas, slišiš grozno, živalim podobno tuljenje po krčmah, in to tuljenje ne preneha vsu noč. Da se v pijanem stanju fantje mnogokrat stepejo in potem tožujejo, ni potrebno posebej omeniti. Gostilničar, kateri vedno zatrjuje, da je prvi v občini, se ne briga za ničesar drugega, kakor da svojo pijačo zlahka izpeča. — Imamo tudi mnogozaslužnega občinskega moža, namreč samo na papirju, kateri se ne briga niti najmanj za blagor občine in njemu naložene dolžnosti. Pač pa zasluži v tem oziru priznanje g. nadučitelj W., kateri je že marsikatero hvalevredno misel za občni blagor sprožil, da, še več, imel je že cele pole spisanih in podpisanih imen, ali vse, kakor v sanjah, je brez nade in uresničenja minulo, ne da bi se še enkrat na to spomnil. Upamo, da Vam bomo, gospod urednik, v doglednem času lahko kaj veselejšega poročali.

p Lahonci pri Ormožu. Tukaj je zgorelo gospodarsko poslopje Antona Kreinca, po domače Šuc. Zažgal je baje nekdo iz maščevanja. — Umrl je tukaj dne 22. julija 80letni Anton Antolič po kratki boleznii. Bil je vrl kristjan. Njegov pozdrav je bil vselej: Hvaljen bodi Jezus Kristus! N. v m. p.!

p Kmetijsko bralno društvo v Krčevini priredi v nedeljo, dne 7. avgusta ob 4. uri popoldne v gostilnici g. Brneža v Budini društveno veselico z gledališko predstavo in petjem domačega mešanega zbora. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor; predstavljala se bo dvojezanka „Prvi april“.

Ljutomerski okraj.

l St. Jurij ob Ščavnici. Čebelarstvo poučno zborovanje čebelarških podružnic Sv. Jurij ob Ščavnici in Sv. Križ se je dne 10. julija jako izborno obneslo. Podružnici sta priredili isti dan skupno predavanje, in sicer ob dveh v Berkovcih pri čebelnjaku g. Rožmana, ob 5. uri pri čebelnjaku g. Kolerja v Logarovcih. Že pričetek zborovanja je kazal dober izid, kajti zbrali so se najboljši možje iz okraja, da kot čebelarji pokažejo svojo resno voljo in ljubezen do čebelarškega napredka. Počastili so podružnici malonedeljska z g. Josipom Megla in Ljutomerska, koji sta pripeljali precej vnetih čebelarjev seboj. — Predaval je gospod Jurančič, ki je izražal svoje dopadajenje nad vrlim znananjem dobro obiskanega shoda. G. učitelj je razdelil svoje predavanje tako, da je predaval v Berkovcih o roju in krmljenju čebel, v Logarovcih o izvorenjih in krmljenju čebel. O celem predavanju poročati, bi bilo preobširno, omeni se le, da je bilo jako zanimivo in so čebelarji nauk hvaležno sprejeli. Med drugim je g. predsednik Koler prinesel pred kratkim naročen sladkor za krmljenje, kojega je naročil kot tekočino. G. učitelj svari odločno pred nepotrebnimi naročili sladkorja, kajti pravi sladkor ne more biti boljši od navadnega, in mi bi po nepotrebnem podpirali tovarne in plačevali drage vozine. Po končanem predavanju smo šli vsi čebelarji si ogledat k sosedu g. Kolerja nov čebelnjak. Občudovali smo čut mladega gospodarja do prave lepote, kajti čebelnjak je nekaj prav lepega. Kaže sicer nekaj nedostatkov, vsled nevednosti, vendar pa želimo, da njegovih pet plemenjakov raste in se krepko razvija. — Kaj še dodam k temu? Dan nam je minul v splošno zadovoljnost in korist. Kot dodatek še omenim, da smo se čebelarji za okrepitev zglasili pri bližnji „vejci“ in se po dolgem šurnem predavanju za silo okrepčali. Gospod nadučitelj Cvetko je v vzešenih besedah predočil veseli pojav dobro izišlega shoda ter se je gosp. potovalnemu učitelju Jurančiču prav lepo v imenu vseh zahvalil za njegov trud.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Ne morem si kaj, da ne bi po-
tožil, kako smo tukaj Slovenci razdvojeni. Kje se naj
shajamo? V Narodnem Domu! bodete rekli, gospod
urednik. Res, saj bi radi. Pa kdo nam brani, kdo o-
vira, da tega ne moremo storiti? Jaka, vulgo Vreč-
ko. Komaj pride kak zvezar v krčmo, že je Jaka zra-
ven in se mu vsiljuje s svojimi besedami. Zaradi te-
ga je že marsikateri opustil tukajšnje gostilno in tr-
govino; rajši pije in kupuje pri Nemcu, kjer ima
vsaj mir. Če pojde tako naprej, izgubita oštir in trgo-
vec svoje odjemalce; vzrok skrajno nadležni Jaka.
Oštirju in trgovcu pa sicer vsa čast!

s Šmiklavž pri Slovenjem Gradcu. Dne 21. t.
m. se vrši v stari šoli po prvem opraviilu shod, na
katerem govori drž. in dež. poslanec dr. K. Verstovšek.

s Sv. Vid nad Valdekom. Dne 21. t. m. boče po
poznem opraviilu v cerkveni hiši poročal drž. in dež.
poslanec dr. K. Verstovšek. Kmetje, pridite na shod!

s Št. Huj pri Gradiču. Dne 21. t. m. se bomo
zbrali iz Št. Ilja in St. Andraža pri g. Krajncu na
shodu popoldne ob 3. uri; govoril boče državni in de-
želni poslanec dr. K. Verstovšek.

s Zavodnje. Dolgo sta morala učitelj Smolnikar
in gostilničar Hrovat glave skupaj stikati, da sta zlo-
žila svoj članek za liberalne liste. „Mrzla kri“ pa tu-
di ni dobra. „Sakribolsko, zdaj smo pa dali klerikal-
ce!“ Da jima župnik ni po volji, verjamemo. Samo to
je škoda, da nista z imeni navedla „naprednih gos-
tilničarjev“, da bi jih poznali tudi drugi, ki pridejo
todi mimo, domačini jih že poznamo.

Zavodnje. V nedeljo, dne 31. julija nas je prvo-
krat počastil s svojim obiskom g. dr. Verstovšek kot
državni poslanec. Shoda se je udeležilo mnogo naših,
a tudi nasprotnikov ni manjkalo. Predsednikom je bil
izvoljen posestnik Žunk, podpredsednikom pa Škruba.
Državni in deželni poslanec g. dr. Verstovšek je
hudo prijel liberalno stranko radi njenih grdih laži
ob zadnjih volitvah. Posebno jo je bičal radi njene
agitacije med šolsko mladino. Učitelj Košutnik, Smol-
nikar in mladi Tajnik so dobili krepke politične
zaušnice. Govoril pa je tudi o pomenu Slo-
venske kmečke zveze, o deželnem in državnem zboru
in raznih gospodarskih zadevah. Razgovor je bil prav
živahen. Kmetje iz Ravn so se pritoževali glede posto-
panja župana šoštanjске okolice, Košana. Dr. Ver-
stovšek je osvetlil primerno delovanje tega moža in
povedal, kaj je že ukrenil radi škode, katero je napra-
vila ploha v občinah šoštanjškega in slovenjgraškega
okraja. Govorili so tudi: načelnik krajnega šolskega
sveta, Napotnik, posestniki Blaž Jelen, Koželjnik Va-
lentin, Šumah Martin itd. Razpravljalo se je končno
še o poštnih razmerah, o cestah, o šolstvu itd., nakar
je zaključil predsednik lepo uspeli shod.

Razbor. Zadnje nedelje se je vršil tukaj dobro
obiskan shod S. K. Z. Predsedoval mu je posestnik
L. Pogačnik, za podpredsednika je bil izvoljen Miha
Kotnik. Državni in deželni poslanec dr. Verstovšek
se je najprej zahvalil volilcem za zaupanje, izkazano
mu ob zadnjih državnozbornih volitvah. Potem pa je
govoril o obstrukciji v deželnem zboru, o položaju v
državnem zboru in o raznih gospodarskih vprašanjih.
Nato se je vnel jako živahen razgovor, ki so se ga u-
deležili g. župnik Krohne, župan Jakob Šovine, Filip
Pačnik, mladi Mulak in predsednik sam. Govorilo se je
o delavskem vprašanju, o lovski postavi, o živinoreji
itd. Končno je izrazil predsednik v imenu vseh volil-
cev poslancu in Slovenski kmečki zvezi neomejeno za-
upanje.

Konjiški okraj.

k Konjice. Da se vsiljuje v Narodnem Domu
„Narodni Dnevnik“, ni nikdo trdil, torej je dotični sta-
vek v popravku odveč. Za ostalo pa povzamemo iz
zadnjega dopisa to-le: Za priprosto ljudstvo sta dva
lista, za inteligenco pa štirje (med njimi en velene-
rodni „Nar. Dnevnik“. Za nameček še „Der lustige
Wiener“). Za priboljšek, kdor namreč one štiri liste
pohrusta, je v nevarnosti, da se mu želodec obrne,
dunajski „vici“ pa to popravijo. Torej recimo razmer-
je je 2 : 4. Iz tega sklepamo, da so ljudski listi za
polovico boljši od naprednih, ali pa, da se smatra
ljudstvo za polovico manj vredno od inteligence. Naj
bo, kakor hoče, to je gotovo: preskrbljeno je za na-
rodno-napredno-radikalno-konservativno-slogaško-Plo-
jevo-celjskozadružno-židovsko-nemško-dunajsko šaljivo
inteligenco, pa za slovensko katoliško-narodno-kmeč-
ko-gospodarsko-obrambno priprosto ljudstvo. Zdaj pa
ni res, da ni res, res pa je, da je res. In brez zame-
re!

k Konjice. Z zadovoljstvom pribijemo, da se na-
ši dopisi upoštevajo, žal nam pa je, da delajo vročo
kri. Prosimo slavno občinstvo, naj dobro misleče na-
svete in opazke uporabi v tisti namen, kakor smo jih
objavili. Če se pa komu godi krivica, naj se pa oglas-
si. Sploh se pa beseda pri razumnih ljudeh že dobro
premislji, predno se zapiše.

k Žiče. Kmetje, posestniki, volilci, večina ste
pametni in izvrstni. Ali veste, kaj je vaša dolžnost?
To, da volite krščanske, slovenske in razumne može
v občinski odbor, ki vam jih priporoča Kmečka zve-
za. Ne dajte se preslepiti. Graščakov smo se otrsli
leta 1848, vi pa bi naj zopet na povelje graščaka Pos-
seka volili. Proč z graščaki, živio kmetje! Tlaka in

rabota je odpravljena; torej, Possek, mir! Mi Žiča-
ni in Draževaščani, mi smo mi!

k Žiče. Kakor znané, so bile naše občinske vo-
litve razveljavljene. Volili bomo drugokrat — seveda
ravno tako kakor prvokrat. Posilincev ne mara-
mo. Ampak nekaj moramo pribiti. Volilni imenik je bil
sicer razporežen na vpogled, pa skoro nihče ni vedel
za to, ker se pred cerkvijo, kakor po navadi, ni okli-
calo. Črna deska pa v Vaši veži, ki je večinoma zaprta,
g. župan, po Vašem mnenju popolnoma zadostu-
je?! Graščak Possek je tako rekel, torej dobro! Hm,
hm!

k Žiče. Jaz pa nekaj nov'ga vem. Kaj pa take-
ga? G. župan se boji za svoj stolec, in znani „narod-
njak-štajercijanec“ bi ga rad zasedel, pa ne bo šlo,
če tudi 10 Possekov pomaga! — Sram gaj ga bo, ki
bi posilincev iz Spodnjih Žič volil. — Škoda g. žu-
pana, ki je bil včasih ves drugačen mož, da, mož!

k Žiče. Skoro vsi tisti, ki držijo s Posekom, so
z ločko „šparkaso“ v „žlahti“ s 6% od sto, ter se zato
enkrat na leto lahko na njene stroške pri ločkem
Wallandu napijejo. A tako? Ja, tako! Lepa reč! Pa
še drugokrat kaj; je dobro, če se kaj zve! — Vse to
pisal „Nevesekdo“.

Celjski okraj.

Občinske volitve v celjski okolici.

Čudno je, da ravno Nemci iz celjskega mesta
delajo na to, da bi prišla okolica v nemško roke. Med
njimi so najhujši agitatorji mestni uradniki. Zakaj
pa? Ti namreč najboljšje vedo, da znašajo dolgovi
celjskega mesta blizu tri milijone kron. Gledajo že
naprej, da bo treba mestne doklade znatno zvišati za
plačevanje obresti dolgov. Če bi se pa to zgodilo, bi
nastal v mestu punt proti ljudem, ki sedaj vladajo v
mestu. Da bi si v tej zadregi pomagali, hočejo dobiti
okoljsko občino v roke, da bi od nje odtrgali tiste de-
le, ki plačujejo največ davka. Najprej bi vzeli Ga-
berje, ki plačuje skoraj polovico vsega davka v oko-
liški občini. (Gaberčanom bi seveda potem davek še
močno zvišali.

Predno bi najboljše dele od občine odtrgali, bi
občino še dobro izkoristili v svoje nemške namene.
Pred več leti so Nemci kupili prostor za bramovsko
vojašnico za nemško šolo. A šole še danes ni. Toda
zakaj ne? Nekdo je Nemcem rekel: zakaj hočete šolo
zidati na vaše stroške in na stroške celjskega mesta?
Potrudite se rajše, da dobiš okoljsko občino v roke
in potem boste zidali nemško šolo v Gaberju na
stroške okoljske občine. Ta nasvet so Nemci z vese-
ljem sprejeli. Sedaj se na vse moči prizadevajo za
okoljsko občino, da bi potem na njene stroške zidali
v Gaberju nemško šolo, Slovenci naj bi jim jo pa
plačevali.

Okoljska občina bo morala pa tudi slovensko
deško in dekljsko šolo na novo zidati. Sedanja deška
šola je popolnoma za nič, dekljske šole pa občina še
sploh nima nobene. Ali bodo pa Nemci hoteli sloven-
ske šole zidati? Nikdar ne! Saj že sedaj celih deset
let zadržujejo in ovirajo, da se slovenske šole ne mo-
rejo staviti. Slovensko šolo za dečke bodo pustili ta-
ko kakor je. Šolskim sestram pa bodo odrekli vsako
podporo, katero sedaj dobivajo od občine, kajti Ne-
mec ne da za Slovence nič. Šolske sestre bi potem ne
mogle shajati in tako bi ne imeli Slovenci nobene de-
kljske šole.

Vlada bi seveda pritiskala na nemško občino,
da mora zidati slovenske šole. Toda Nemci bi zavla-
čevali zidanje leta in leta. Med tem pa bi odtrgali
od okoljske občine vse boljše kraje in jih združili z
mestom. Kakor hitro bi to dosegli, tedaj bi pa rekli,
sedaj pa le imejte Slovenci okoljsko občino, pa zi-
dajte svoje šole kakor hočete. In če pomislimo, da
plačujejo vasi Gaberje, Spodnja Hudinja, Sovodna,
Breg in Lava, katere si hoče mesto prej ali slej pri-
družiti, tri četrtine vsega davka v okoljski občini,
vseh drugih 13 vasi, ki bi še ostale v okoljski občini,
pa samo eno četrtino, potem si lahko mislimo, kako
strašno visoke doklade bi morali potem plačevati kme-
tje za šole in druge občinske potrebe. V onih 13
vaseh, ki bi še ostale v okoljski občini, stanujejo nam-
reč večinoma sami kmetje.

Nemci sicer pravijo, da ne bodo toliko vzeli od
okolice, pa kdor jim verjame, je neumen. Saj tisti,
ki imajo med njimi glavno besedo, so sami luteranci
in prešestniki. Ti ljudje pa se ravnaajo po nauku M.
Lutra, ki je rekel: greši kolikor hočeš, samo veruj,
in nič ti ne bo škodovalo sto laži in sto prešestev.

Kadar so med seboj, tedaj Nemci vse drugače
govorijo, kakor pred volilci. Na shodu v Lokrovcu so
se pogovarjali med seboj, da bodo mesto daleč na
okoli razširili.

Celjski Nemci si skušajo okoličane posebno pri-
dobliti s celjsko gnojnico. Tistim, ki bodo z njimi vo-
lili, bodo dali gnojnice, tisti, ki ne bodo z njimi vo-
lili, pa ne dobijo nič. Vsak volilec naj ve, da je to,
kar delajo celjski gnojničarji, po postavi prepovedano
in kaznjivo. Kdor komu obljubi kak časen dobiček,
če voli z njim ali zagrozi kakšno škodo, če ne voli z
njim, se kaznuje z zaporom od enega do šest mese-
cev. Ravno tako tisti volilec, ki se da podkupiti. Če
tedaj kak Nemeec zagrozi kateremu kmetu, da ne bo
gnojnic dobival, če ne voli z njim, naj ga kar sod-
niji naznani in imenuje priče, ki so to slišale, in se-
del bo od enega do šest mesecev.

Imena nekaterih takih gnojničarjev so že zna-
na. Slovenski volilci naj pazijo na Nemce in če kje
na prepovedan način vplivajo na volilce, naj hitro do-
bijo priče in si dobro zapomnijo.

Slovenski volilci, ne glejte toliko na osebe, ka-
tere bodo Slovenci volili, gre se za stvar, za vašo
korist, Nobenega človeka nimajo vsi radi.

c Zlata sv. maša g. opata Fr. Ogradi. Minulo
nedeljo, dne 31. julija je obhajal mil. g. opat Fr. O-
gradi v Celju zlato sv. mašo. Ta slavnost bo vsakemu,
kdor jo je videl, ostala nepozabljiva. Že v soboto zve-
čer so cerkveni pevci s pomočjo drugih pevcev pod
vodstvom g. K. Bervarja zapeli tri prav navdušene
pesmi kot podoknico v čast g. slavljenca. V nedeljo
zjutraj bil je krasen dan kakor nalašč za to, da pode-
li celi slavnosti še večji sijaj. Ob 10. uri je bilo vse
pripravljeno za vhod mil. g. opata v cerkev, da opra-
vi svojo zlato sv. mašo. Postavili so tri slavoloke: 2
pred opatijo in enega pred župno cerkvijo, dekleta pa
so potrosila cvetličja na pot iz opatije v cerkev. Gos-
pod opat pride iz Opatije — v desnici palico s kri-
žem, ne da bi jo rabil kot oporo, njegova postava je
moška, njegov korak je še trden; to ni starček-zla-
tomašnik, to je mašnik, ki obhaja srebrni jubilej —
tako mora soditi, kdor ga vidi. Dolga vrsta belih dek-
let in 34 duhovnikov — med njimi g. prošt Fleck, tri-
je kanoniki iz Maribora, častni kanonik A. Slander
in dva dekana spremljajo g. opata med gromenjem to-
pičev in zvonjenjem v župno cerkev. Iz kora se zapo-
je pesem zlatomašniku. Začne se sv. maša, pri kate-
ri pojo pevci lat. Gruberjevo mašo s spremljevanjem
orkestra tako veličastno, da je moralo vsako verno
srce biti ginjeno. Tako petje v resnici blaži in povz-
diguje. Po odpetem evangeliju stopi na pridžnico g.
kanonik M. Matek, rojak g. zlatomašnika, in opisuje
vrline, zasluge in delovanje v raznih službah, kot
kaplan v Konjicah in na Sladki gori, vikar v Celju,
špiritual in ravnatelj v duh. semenišču v Mariboru,
kot kanonik in slednjič opat v Celju. Omenja na podla-
gi besed sv. Pavla: „Te milosti božji sem, kar sem,“
da je njegova zlata sv. maša res posebna milost bož-
ja. Izmed njegovih tovarišev, ki so bili leta 1860 po
rajnem škofu A. M. Slomšku v mašnike posvečeni,
je opat edini, ki obhaja zlati jubilej. G. govornik raz-
pravlja, da bo g. zlatomašnik ob tem tako veselem do-
godku vsemogočnemu Bogu daroval svojo zlato sveto
mašo kot hvalno, zahvalno in prosilno daritev. Med
pridigo je g. govornik prebral pismo prevz. knezo-
škofa, v katerem so omenjene vse velike zasluge zla-
tomašnika in se mu izreka zahvala in posebno pri-
znanje. Po pridigi se je sv. maša nadaljevala, gospod
opat je prepeval s čvrstim, krepkim glasom. Na kon-
cu je g. zlatomašnik s hvaležnim srcem zapel „Te
Deum“, in cerkveni zbor in cela cerkev je z ginje-
nim srcem prepevala „Slava bod' G. Bogu.“ — Slo-
vensko ljudstvo celjske župnije se je v obilnem števi-
lu udeležilo zlate sv. maše; saj ga pa tudi ljubijo kot
svojega dušnega pastirja in čislajo kot svojega učite-
lja in iskrenega domoljuba. Da se nemško celjsko
mesto, kakor se imenuje in hoče veljati, zatega jubi-
leja g. opata ni prav nič udeležilo in pri tej slavnosti
ni kazalo nobenega zanimanja, to je vedno dobro že-
leče in hoteče srce g. opata malo bolelo, toda to že-
lost je gotovo obilno odtehtalo verno slovensko katoli-
ško ljudstvo, katero mu je bilo in bo vedno udano o-
stalo. — Bog živi in ohrani mil. g. opata še mnoga
leta cerkvi v čast in domovini v rast!

c Celje. V nedeljo, dne 7. avgusta t. l. se vrši
popoldne ob 4. uri popoldne ljudska veselica v pro-
storih hotela „Pri belem volu“. Spored: 1. Deklama-
cija pesmi: „Slovanskim blagovestnikom“ in „Straž-
niki“, zložil Gregorčič. 2. Slavnostni govor, govori
državni in deželni poslanec dr. Benkovič. 3. Igrokaz:
„Nezadovoljni drvar“. 4. Petje. 5. Srečolov, šaljiva
pošta in prosta zabava. — Med posameznimi točkami
udarjajo tamburaši. Okoličani, udeležite se polnošte-
vilno! — Odbor podružnice „Slovenske Straže“.

c Lokrovce pri Celju. Nemški protestanti so
napravili tukaj shod. Slovenci so jih nagнали domov.
Bežali so na avtomobilih in v kočijah. Na shod je
prišel tudi znani Baloh, ki je tudi odpadnik in prote-
stant. Nekdaj je bil kapucin in velik prijatelj samo-
stanskih klobas. — Nemški kandidati za odbornike.
V 1. razredu so postavili tri protestante in pa Jar-
merja, ki že 20 let živi z neko omoženo žensko v di-
vijem zakonu. To so možje za celjsko okolico!

c Šmarje pri Jelšah. Liberalci bi pač tako ra-
di imeli pri ljudstvu kaj veljave, zato se mu vsilju-
jejo, kjer le morejo. Naša kmetijska podružnica ima
v nedeljo v Grobelnem pri Vugi zborovanje, na koje
so si naročili tudi liberalnega agitatorja Miloša
Štieblerja. Naši pristaši morajo odločno zahtevati, da
se jim potom kmetijskih podružnic ne sme vsiljevati
liberalizem, ampak edino-le razumevanje gospodar-
skih razmer.

Kmetijska podružnica v Šmarju pri Jelšah va-
bi na poučno zborovanje, ki se vrši v nedeljo, dne 7.
avgusta t. l. v Vugovi gostilni pri Grobelnem. Pri zbo-
rovanju govori razun strokovnega učitelja Zidanška
tudi znani steber in „kronpretendent“ liberalne Za-
družne zveze v Celju, Miloš Štiebler. — Somišljeniki,
pozor!

c Laški trg. Pri nas so se šolske počitnice še-
le začele, vendar se sliši, da so naši nemškutarji že
prav pridni na lovu za slovenskimi otroci, s katerimi
bi prihodnje šolsko leto zopet radi napolnili svojo 4-
razredno nemško šolo. Nemških otrok ne spravijo
skupaj niti za en majhen razred. Zato pa zopet hajd
ubogi slovenski otrok v nemško mučilnico! Kaj je na-

šim narodnim nasprotnikom mar, ali se slovenski otrok nauči kaj ali ne, samo, da je le njihova pomembna polna. Žal, da gre vsako leto veliko starišev na lim tem nemškem gospodom; ako se jim obljubi le kaj majhnega, pa so že pripravljene, prodati svoje otroke za te Judeževе groše. — Zopet drugi se ustrašijo groženj nemške gospode. Tako je dal lani neki oče — železniški uslužbenec — svojega fanta vpisati v slovensko šolo, kamor je deček tudi v veseljem prišel prvi dan. A na očeta se je pritiskalo od nemške strani z vsemi silami in se mu grozilo, ako ne da fanta v nemško mučilnico, tako, da je nazadnje res to storil. Seveda za Nemce ne veljajo postave, ampak samo za Slovence! Določeno je namreč pri nas, kjer je bil učenec vpisan in v kateri šoli je bil prvi dan, tam mora ostati celo leto. — Tudi letos se misli, da misli več otrok, ki so bili preteklo šolsko leto v slovenski šoli, prestopiti v nemško šolo. Ker je slovenska šola 5razredna, nemška pa 4razredna, zato se zgodi, da pridejo otroci, kateri so bili v slovenski šoli že v 4. razredu, v nemški šoli nazaj v 3. razred, in otroci 5. razreda v 4. razred. Ali ni to neumnost! Krivi pa so stariši, kateri svoje otroke silijo v nemško šolo, da otrok zmiraj manj zna, namesto, da bi napredoval. Takim zaslepljencem bi bilo res dobro njihovo zatelebanost puščati, da bi jih enkrat pamet srečala.

c Žusem. Z ozirom na dopis z Žusema v „Slovenskem Gospodarju“ z dne 23. junija 1910 zahtevam, da sprejmete sledeči popravek: „Ni res, da se je ena žehta vršila v Loki nad našim županom; jaz nisem pri nobenem umazanem perilu prizadet in se nad mojo osebo tudi ni vršila nobena žehta, marveč sem bil jaz poklican od sodnije le kot prič.“ — S spoštovanjem Florijan Gajšek, župan. Žusem, dne 23. julija 1910.

c Novacerkev. Dobra knjiga je dober prijatelj. Značaj in izobrazba v posameznih družinah se da precej spoznavati iz knjig in listov, ki so razširjeni tam. Pri nas je nekaj prilike, da dobijo ljudje v roke dobro berilo. Toplo se priporoča izvrstna družba sv. Mohorja, ki je nekako vrlo merilo za zavednost in izobraženost posameznih krajev. Prizadeva se razširjati poštene in v krščanskem duhu pisane časnike, v čemur se vadi več prijaznih delavk in cenjenih sotrudnikov. Dobro! — Bralno društvo je kaj lahko dostopno in nudi posebno zavetje. V vročini je v prostoru dobrodelen hlad, v zimi varstvo pred mrazom, vedno pa prilika, da mu ni treba iti v gostilne, kdor ima dobro voljo ter si hoče v prostih trenotkih najti sovrstno dobro družbo ter se veseliti pri dobrem čitanju. Lepo je, da udje tudi na dom jemljejo časnike in knjige, ker v poznih večerih ali v prijetnem hladu lahko svojim domačim ljubezno in veselo postrežejo z razvedrilnim, zabavnim in poučnim čitvom. Udje bralnega društva pa se veselijo, če v enem letu preberejo in razširjajo v svoji okolici čez 500 primernih knjig in mnogo več dobrih listov. Le srčno bi bilo želeli, da bi se število petdeseterih udov večkrat pomnožilo. Sami bi imeli korist. O gledaliških predstavah in o govorih danes ne omenim ničesar. — Poleg knjižnice bralnega društva se jih nekaj poslužuje farne bukvarne. V zadnjem poldrugem letu je bilo izposojenih skoro 500 knjig. Izpočetka so se oglašala večina dekleta. Nje so začeli posnemati mladeniči. Le teh bi naj bilo mnogo. Najraje so segali v zabavni del. Ni škoda. Se vname vsaj veselje do čitanja. A tudi poučni del ima mnogo veselega, če se deklica hoče poučiti, kako naj ravna s ljubljeneimi cvetkami in rožami; če hoče vedeti, kako pridna gospodinja ve dobro skrbeti za okusno ječ in dobre domače živali. Mladeniči naj bi si širili svoje znanje iz naravoslovja, zgodovinskih in stanovskih knjig. Kaj veselo je, če mladenič pozna rastline, mnogovrstne živali in nekaj naravnih zakonov. Vse lahko pridoma porabi. Zlasti bi se naj oklepali lepih naukov ter jih tudi izvajali, kakor jih nudijo knjige o poljedelstvu, živinoreji, vinoreji in kletarstvu ter o sadjereji in napredujočem čebelarstvu. „Le cepi v mladosti za stare zobe.“ In če bi se tudi ne dalo izvršiti vse, dobro je poskusiti vsaj nekaj, vsaj najpotrebnejše in najprimernejše. Prilika se vam nudi. — „Lenega čaka strgan rokav, palca beraška, in prazen bokav.“

c Vrbje. V št. 165 piše dopisnik „Nar. Dnev.“ zopet grozno neumne in hudobne laži čez gospoda prov. Schreinerja, kaj vse je govoril na veselnicah v Vrbju in pa kako je hujskal; toda nam je le predobro znano, da liberalci le po sebi merijo, vsaj za hujskanje so najboljši mojstri; kjerkoli je še kakšno liberalno smodišče, tam se povsod udriha le po duhovnikih in klerikalcih. A mi si nočemo na svojih prireditvah kaliti veselja niti s samo mislijo na liberalno svoja, tem manj jo kdo jemlje v poštev, akoravno povsod na nas preži. Kar se predbaciva gosp. Schreinerju, je iz same hudobije in sama pristna laž, toda vse liberalne pšice mu ne morejo škodovati, ker vsi pošteno misleči so za njim. — Laž je tudi, kar piše „Narodni Dnevnik“, „da so imeli čuki lani pri Niedortjerju sodček vina gratis“; v tem stavku ste hkrati dve laži: 1. Prva je ta, ker lani še sploh pri Niedortjerju ni bilo nobene veselice, ampak je bila le pri Kaču. 2. Orlov lani še tudi ni bilo, ker se je šele ob novem letu ustanovil Savinjski Orel, ki se je dvignil mnogo višje nad žalskega Sokola. In kdo je ubil Janca? Kakor piše „Narodni Dnevnik“ sedaj, so pa že zopet klerikalci krivi njegove smrti. Zakaj pa je potem sodnja same Sokoliče pozvala k obravnavi in še celo k mrtvaški komisiji so pritirali orožniki glavna krivca. Kdo je potemtakem tolovaj, ali ne tisti, ki na-

pade; po neumni pameti „naprednih“ liberalcev je seveda tolovaj tisti, ki neče držati udarcev in batin, katere mu prisodi kako „liberalno jagnje“, kakor Cokan, ki je hotel baje nas fante pomiriti, kakor piše dopisnik v „Narodnem Listu“. To je vse gola laž. Cokanu pač ni bilo treba miriti, ker ni bilo še nič hudega. On je pač že naproti pridivjal z zmerjanjem, nato pa planil z neko ostrino naravnost nad Peskota. Potem pa, ko se mu je zadosti zdelo, je hitel še po „kidovne vile“, rekoč, da ga bo nabodel na nje, mi smo se pa potem koj odstranili. Laž je torej, da bi bil padel in da je začela jokati in kričati žena, katere takrat še blizu ni bilo. Cokan se je pa potem še hudoval nad Korenom, zakaj mu ni dal vil iz rok. Ako bi bile tako težke rane, bi menda ne silil v boj, kakor je. Prič je dovolj na razpolago. Naše gg. kaplane napada venomer naprej „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“, pa to je dobro znamenje, to kaže duhovnika vrline; to bi bilo pač slabo znamenje, ako bi jih tako umazani listi hvalili, kakor sta „N. List“ in „N. Dnevnik“. — Piše se v teh listih tudi to, da je bil Pesko na mladeniškem tečaju v Mariboru. Tudi to je laž, ker se Pesko tega tečaja ni udeležil.

c Bralno društvo na Bregu pri Celju priredi v nedeljo, dne 7. avgusta v skalni kleti veselico z veseloigro „Čebelarjev god“. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za odrasle 50 vin, za otroke 20 vin. Čisti dobiček se boče porabil za povzdigo društvene knjižnice.

c V Mar. Nazaret bo predstavljala dekliška Marijina družba dne 14. avgusta popoldne ob 3. uri igro: „Dve materi“.

Brežiški okraj.

b Videm. Shod, ki smo ga imeli, se je res prav krasno obnesel. Prišlo je lepo število ljudi. Shod je otvoril č. g. kaplan I. Topolnik in dal besedo č. g. kaplanu Gabercu iz Rajhenburga. Ta nam je v jedrnatih besedah razložil pomen „Slovenske Straže“. Govor je naredil na poslušalce lep vtis. Zavladao je veliko navdušenje za to prekristno družbo. Takoj se je oglasilo 44 rednih udov. Ustanovni shod podružnice „Slovenske Straže“ bomo imeli dne 14. avgusta. Le pridno na agitacijo, da spravimo cel Videm na stražo. Nihče naj ne zanemari svoje dolžnosti. Naše geslo bodi: Obmejnim bratom v pomoč!

b Zabukovje. Na tukajšnji 2razredni ljudski šoli vladajo že delj časa neznosne razmere. Dan za dnevom prihajajo kazni radi slabega obiska. Spomladi so morali nekateri posestniki plačati kazen od 40 do 100 K. Otroci niso mogli priti v šolo radi prevlekega snega, ki je bil na hribih, g. nadučitelj jim pa ni hotel opravičiti teh zamud. Namesto, da bi se potegnil g. nadučitelj za ljudstvo, radi katerega je on tukaj, pa dela na tak način. Veliko krivdo, da je šola slabo obiskana, ima celodnevne pouk, ki je za naš kraj popolnoma neprimeren. Toda o tem prihodnjic!

Pišee. Slovenska kmečka zveza je priredila v nedeljo, dne 31. julija tukaj shod, na katerem sta poročala poslanca dr. Benkovič in dr. Korošec. Shod se je vršil v prostorih g. Kostevca. Predsedovala sta mu gg. Podvinski in Kostanjšek. Poslanec dr. Korošec je govoril o položaju v deželnem zboru ter razlagal v zvezi in cilje slovenske obstrukcije v deželnem zboru. Pošteno je prijemal liberalce radi njihovih nesramnih napadov na slovenske kmečke poslance. Zborovalci so odobrili stališče slovenskih deželnih poslancev. Dr. Benkovič je temeljito in obširno poročal o delovanju v državnem zboru. Ostro je ožigosal gotove stranke na Slovenskem, ki delajo protiljudsko in protinarodno politiko, kar se je tudi pokazalo v deželnem zboru. Volilci so izrekli svojemu poslancu neomejeno zaupanje.

b Sromlje. Dne 18. julija so naš č. g. župnik Štefan Turkuš slavili 25letnico svojega mašništva. Že na predvečer so pokali topiči in goreli kresovi, fantje so napravili bakljačo, cerkvene pevke so zapele lepo podoknico in en mož jim je v imenu cele župnije čestital. Gospod župnik so bili tako ganjeni, da niso mogli besedice spregovoriti, ampak so naprosili g. profesorja in ravnatelja Bezenška iz Ljubljane, nekdanjega sošolca, kateri jim je tudi prihitel čestitati, da naj se župljanom mesto njih zahvali. Najlepše pa je bilo prihodnji dan, ko jim je šolska mladina, na čelu ji vrlo naše učiteljstvo, približno 250 otrok, vsi ovenčani, čestitala, ter so tri deklice zraven lepih govorov jim izročile prekrasne šopke in spominsko knjigo, kjer so se vsi otroci lastnorodno podpisali. Oči vseh navzočih so bile rosne. Prihitelo je tudi 23 duhovnih sobratov, med njimi tudi veleč. g. dr. Feuš iz Maribora. Pridigali so č. g. A. Šoba, župnik zdolski. Gospod župnik delujejo pri nas že 17 let, so svoje dolžnosti vedno natančno in vestno izpolnjevali in imeli mnogo truda s popravilom cerkve, nabavo novih zvonov in drugih cerkvenih potrebščin. Ni čuda, da so si pridobili pri župljanih ljubezen in spoštovanje. Naša srčna želja je, da bi vedno pri nas ostali in enkrat še zdravi in čili služili sveto mašo. Čuje se, da jih je njih rojstna občina Majšperk izvolila za častnega občana. Upamo, da bo občina Sromlje tudi kmalu to storila.

Vestnik mladinske organizacije.

Šoštanj. Pretečeno nedeljo, dne 31. julija se je za šoštanjško župnijo ustanovila Mladeniška zveza. Krepki fantje so prišli na zborovanje v lepem številu. Shod je otvoril č. g. Krošelj, ki je govoril o velevažnem pomenu naših izobraževalnih društev. — Gospod

Lavoslav Kemperle, urednik iz Maribora, je v obširnem in dobro premišljenem govoru razložil navzočim mladeničem pomen naše mladeniške organizacije in važnosti mladeniških zvez. V mladeniških zvezah se bodo vzgojili mladeniči za neustrašene narodne boritelje, ki so v Šoštanju in okolici tako krvavo potrebni. — Govornik je za svoja izvajanja žel vihar navdušenega odobravanja. — Domači mladenič Martin Hrastnik je deklamoval: „Pozdrav“. — Č. g. Koprivšek je razlagal pomen odbora Mladeniške zveze. V načelstvo Zveze so se izvolili: Za predsednika Zajc Jožef, za podpredsednika Koren Davorin, za tajnika Golob Josip, za blagajnika Pečolar Janez, za tajnikovega namestnika Drev A.; odbornika pa sta: Ravljen Miha in Navodnik Matevž. Za namestnike so bili izvoljeni Goršek Janez, Krt Martin in Sovič Ivan. K Zvezi se je takoj vpisalo 40 mladeničev, ki so vsi obljubili, da pridobijo Zvezi novih udov. Mladenič Golob je nato še zbranim mladeničem priporočal pošteno življenje. Zborovanje, ki je krasno uspelo, je po skoro dveh urah zaključil č. g. Kaplan Krošelj.

Mladeniški shod na Ložnem. Ob jako lepi udeležbi se je vršil v nedeljo, dne 31. julija mladeniški shod pri Materi božji na Ložnem v župniji Sv. Florijana ob Boču. Došli so mladeniči od Sv. Križa, Sv. Petra, iz Rogatca, Sv. Roka, Žetal, Stoperc in Makol, zastopane so bile Studence in Sladka gora. Mogočna strelba in godba ste vabili mladeniče na prijazni loženski hrib, od koder je krasen razgled. Pridigoval je rogaški kaplan č. g. Žekar, kako velikega pomena je za mladeniče pogosto sv. obhajilo. Sv. mašo je daroval domači č. g. župnik. — Ob 1. uri se je pričelo mladeniško zborovanje. Otvori ga v imenu florijanskega bralnega društva vrli domačin Vizovišek, želeč, naj bi bili vneti mladeniči za vero in dom, naj bi opravičili vse naše upe. Shodu predseduje župnik Gomilšek, podpredsednik mu je Miha Plemenitaš, tajnika Jernej Drogenik in Anton Gobec. Predsednik navdušeno pozdravi zbrane mladeniče, želeč shodu mnogo uspeha. Prvi govori g. Fr. Žebot iz Maribora. Krasno razlaga, kako je treba našemu narodu dandanes značajnih in delavnih mož. Značajni in delavni močvajo postati vsi mladeniči in gojiti pravo bratoljubje; le taki mladeniči bodo kot možje opora domovine. Mladeniči se morajo najbolj zanimati za naša društva, posebno za „Slovensko Stražo“. Predsednik povdarja nje veliko potrebo. Samo Súdmarka šteje nad 700 podružnic s 70.000 udov ter je nabrala lani denarja pol milijona kron. Župnik Roškar razloži, kako bo delovala florijanska podružnica „Slovenske Straže“ in se izbere za nje ustanovitev pripravljalni odbor. Vohovar Jože (Sv. Peter na Medv. selu) deklamuje „Obmejno budnico“; Gobec Anton (Sv. Križ) pa „Domovini“. Res navdušeno govori Jožef Brzglez iz Makol: Naše čete se množijo. Sovražniki imajo velik strah pred nami, ker vidijo naše krasne uspehe zlasti ob volitvah. Zato pa mladeniči, zvesti našim vzorom, korakajmo neustrašeno naprej! Križevski moški zbor zapoje pesem „Slovenec sem“. Gobec Miha (Sladka gora) lepo poudarja: Ljubezen do Marije in do slov. domovine nas je združila k temu lepemu shodu, da se na njem navdušimo za Marijino čednostno življenje in za versko-rodoljubno delo. Pevci zapojejo pesem: „Oj Boč, ti moj dom.“ Turin Anton (Studence) pravi: Naj liberalci pijejo, ponočujejo in razgrajajo, mi pa hočemo delati za domovino. Geslo nam bodi: Kvišku srca! Včasih smo bili nekoliko omahljivi, v bodoče pa bodimo še bolj odločni. Občinski odbornik florijanski, Vizovišek, pozdravlja mladeniče v imenu domače občine in želi, naj bi se mladeniči zanimali povsod za občinske zadeve. Hajnšek Jan. (Rogatec) kliče: Mladeniči hočemo biti požrtvovalni delavci za vero in našo domovino. Žebot opominja zbrane, naj te lepe nauke razširijo povsod, naj bodo vseskozi poštene mladeniči, da bo srečna domovina. Župnik Gomilšek v iskrenih besedah razlaga, česa je treba posebno mladeničem za bodočnost. Treba je več resnobnosti, smisla za našo organizacijo v vseh krajih, več dela, samostalne podjetnosti, srčnosti in vstrajnosti, več ljubezni med seboj in do mlajših fantov, več ljubezni do staršev in domače zemlje, več spoštovanja do ženskega spola in več spoštovanja do samega sebe. O da bi te nauke mladeniči povsod upoštevali! — Dveurni shod zaključil predsednik z željo, naj bi se sadovi tega shoda pokazali v vseh župnijah, od koder so došli udeleženci. Nato smo pohiteli v ljubezno Marijino cerkev. Nadžupnik Korošec je priporočal mladeničem v pridigi, naj ljubijo Boga in bližnjega, naj bodo stanoviti v dobrih sklepih današnjega dne, in Marija jih bo podpirala in varovala na vseh potih. Po petih litanih smo pohiteli v procesijah na svoje domove trdne volje, izpolniti vse lepe nauke tega shoda. Bil je ta shod res krasen mladeniški praznik.

Najnovejše novice.

Zabovci. Dne 1. avgusta je utonil šolar Martin Kuhar. Vozil se je v čolnu po Dravi. Čoln se prevrne in fanta je zaneslo ravno pod mlin. Do zdaj ga še niso našli.

Markovci. Nesreča na Dravi. Dne 2. avgusta so peljali na ladji krmo z vozom vred. Voz se zvrne in potisne posestnika Simona Simonič iz Markovec k ladji s tako silo, da je revež kmalu izdihnil. Bil je dober, krščanski mož.

Listnica uredništva.

Glavabuku: Preveč osebno. — Vranako: Stara želja gg. je, da ne objavljamo enakih dopisov, razven na izrečno željo dotičnikov. Pozdravi! — Petrovče, Loka, Novačista, Podseada, Konjice: Prihodnjic!

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Entarijska šiviljka.

Dne 30. julija 1910.

Trst . . . 87 67 60 70 16
Linc . . . 28 26 41 62 69

Na prodaj je zemljišče, tri četrte ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karčovina, v obsegu 17 oralov, 2 oralov vinograde z ameriškimi nasadom, 2 oralov hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Sernec, posest. sina, Gradiška, Pesnica 514

Učenec poštenih starišev se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 577

Priporočilo.

Martin Jesenek, urar v Šmarji pri Jelšah, je leta 1908 prenaredel staro uro tukajšnje podružnice kakor novo za župniško cerkev v popolno zadovoljnost. Kot znan katoliški strokovnjaki mojster se ta urar priporoča za enaka popravila in nova dela vsem častitim cerkvenim predstojništvom.

Cerkveno predstojništvo na Zusmu meseca julija 1910. 607 A. Šebat, l. r. župnik

Priden učenec se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri Karol Hofbauer, usnjarski mojster v Mozirju pri Celju. 601

Na prodaj je mlin na dva tečaja z novozidanimi stanovanjem pri Sv. Petru blizu Maribora. Cena se izve pri lastniku. 140

Po dražbi se odda brod v najem v Zgoranjem Dupljeku, katera se vrši dne 25. avgusta 1910 ob 1. uri popoldne pri Janezu Kraujcu. Izklicna cena je 1000 K pod katero ceno se brod ne da v najem. Drugi pogoji se zvedo pri Janezu Kraujcu, gostilničarju v Gorujem Dupljeku. 611

Froda se radi spremembe stanu fotografirani aparat 18x24 z vlogami 12x16, 9x12, in 6x9; aparat je šele 4 mesece star, dober, nič pokvarjen ter objektiv, extra rapid, dvojni kaseti in stativ, z zatvorom vred, ravno tako tudi 9x12 „Jumo“ z 9 kasetami, na enkrat za čas in trenotek. Vse je v najboljšem stanu; na željo se pošlje tudi v pogled nekaj positivov. Naslov pove iz prijaznosti upravištvo Slov. Gospodarja. 613

Novo sezidana, vili podobna hiša, 11 let davka prosta, s 6 stanovanji, 7 sob, 4 kuhinje, kuhinja za pranje, 3 svinjski hlevi, velik vrt in stavbeni prostor. Mesečno 80 kron najemnine. Cena 16.400 K. 8000 K ostane lahko vključnih. Wiesengasse št. 6. Studenci pri Mariboru. 587

Mizarški pomočnik in en učenec se takoj sprejmeta pri A. Viherju, mizarju v Mariboru, Heugasse št. 4. 575

Redka prilika. Lepo posestvo, kdor si želi kupiti ali v najem vzeti; posestvo obstoji iz hišnega in gospodarskega poslopja, vse zidano in z opeko krito, vse v dobrem stanu, posestvo meri šest oralov njiv, so vse doma, zraven je gozd in travnik, prodajo se vsi poljski pridelki, vse, kar je v vrtu in tudi nekaj orodja. Cena 10600 K; 2600 K je vključenih. Oglasiti se je treba pri J. Šabedru v Sp. Pobrežjah št. 55 pri Mariboru. 904

Umna kuharica in gospodinja, blizu 50 let stara, vdova brez otrok, praktična šivilja, večša slovenščine in nemščine ustmeno in pisмено, išče službe v župnišču ali drugod. Cenjene ponudbe pod „Kuharica in gospodinja“ na upravištvo Slov. Gospodarja. 605

Trgovski tečaj Friderika Mester, lastnik čez evropske meje znane prejšnje trgovske akademije Lipsko. Dva najst docentov. Prospekt zastoj. 534

Skoraj popolnoma nova oprava (stelaže) za trgovino z manufakturnim in drobnim blagom se za polovično ceno prodaja Jos Schusteritsch. Maribor, Gosposka ul. 11. 586

Ogromno

denarja si lahko prihranite ako takoj naročite cajgaste ostanke za ženske obleke, 20 metrov po 8, 10 in 12 K, iz narodne veletrgovske hiše

R. Stermecki, Celje.

Učenec se takoj sprejme v trgovino s steklom in porcelanom 17. Kovacič v Radgoni. 594

Resna ženitna ponudba. V svrhu možitve se želim seznaniti z 40 do 50 let starim moškim, ki bi imel stalno službo v kakem uradu s pravico do pokojnine in bil strogo krščanskega prepričanja. Vdovci brez ali z enim otrokom niso izključeni. Stara sem 39 let, premoženja imam 1800 kron, mirnega značaja, neomadeževanega življenja in ob enem kuharica. Le resne ponudbe se naj pošljejo na upravo tega lista pod naslovom „zadovoljnost“. 597

Sedlarski pomočnik in učenec se sprejmeta pri Andreju Hribniku v Orni pri Prevaljah, Koroško. 598

Učenec iz dobre hiše in dr. ro izšolan se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga L. Schwentner na Vranskem. 593

Učenca ali praktikanta sprejme takoj v svojo trgovino mešanega blaga Anton Valenček, Velenje. 590

Malo posestvo 1 oral zemlje, večinoma z brajdami, pripravno za penzionista, se po ceni prodaja. Vprašati je treba pri g. Juriju Feregl v Framu pri Račah. 595

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Hiša se prodaja v Studencih pri Mariboru zraven Jožefove cerkve za 12000 kron. 4000 kron ostane vključenih. Vpraša se pri Janezu Mramor, Schulgasse 9 600

Delavnica za popravila!

Todna postrežba! Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj! Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Budiljka, niklasta " 8-
Poročni prstani " 2-
Srebrne verižice " 2-
— Večletna jamstva. —

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26.
Kupujem zlatino in srebro.

Hišni sluga, kateri mora tudi vrtnarstva vajen biti, sprejme se takoj ali pozneje. Ponudbe so nasloviti na „Paroclin, Celje“. 609

Prodajalka mešane trgovine želi biti sprejeta v nadaljnjo izobrazbo v kakšno večjo trgovino v trg ali na deželo. T. R. Konjice. 619

Sest mesecnovih kadi za češplje se prodaja. Naslov pove upravištvo tega lista. 581

Sprejme se dekla, ki razume vrtna dela in zna ravhati z živino. Mlinška ulica 24, Maribor. 615

Na prodaj je gospodarsko poslopje z zemljiščem tik cerkve pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Hiša stoji na lepem prostoru, ima dva sadonosna vrta in studenec. Zemljišče meri blizu 5 oralov rodovitnih njiv in travnik. Posebno primerno bi bilo za kakega penzionista. Ponudbe do 20. avgusta na Alojzijo Hofbaur roj. Munda, Videm, Sv. Jurij ob Ščavnici. 610

Uboga bolna perlija prosi blagohotne podpore, da bi si lahko kupila zdravila. Prispevki naj se blagovolijo poslati našemu uredništvu

Prijateljem vinogradov se nanašnja, da se prodaja v Ljutomeru lepo posestvo z vinogradom. 5, 4, 3 leten na novo nasajen. Vinograde je 3 orale, sadonosnika 2 oralov, njive, travnika in gozda 3 1/2 oralov, skupaj 8 in pol oralov Gosposka hiša. Viničarja z veliko stiskalnico, hlevi. Od Ljutomera pol ure oddaljeno v lepi legi. Dobri plačilni pogoji. Vpraša se pri gospej Reida v Radgoni in pri Boštjanu Likce, trgovec Schützendorfer, p. Ljutomer. 618

Ekonom z lepimi spričevali, zmožen slovenskega in nemškega jezika tudi v pisavi in je služboval več let pri dež., želi priti za oskrbnika, adjunkta ali samostojnega šaferja najraje pri vino-ali sadjereji. Ozira se tudi v kako tovarno, trgovino, gostilno itd. za kako nadzorniško ali drugo primerno službo ter je lahko poraben za blagajničarja, tajnika v pisarni, natakarja itd. Naslov: „Vesela družba“, p. Ptujeka gora pri Ptuj (Štajersko) 617

Dva dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje, mesečno plačilo za vsakega 44 K. Na razpolago je tudi lep vrt. Drobnič, Maribor, Bankalarjeva ulica 10. 616

Kovaški učenec se takoj sprejme pri Mihaelu Brunen, kovaški mojster pri Sv. Martinu pod Vurbergom. 621

Pošten in marljiv trgovski učenec z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme takoj v trgovino Matije Kavčiča, Št. Jurij ob juž. žel. 622

Samostojna kuharica se išče do 15. avgusta. Naslov v upravištvo lista. 626

Učenec se takoj sprejme v trgovino s steklom in porcelanom 17. Kovacič v Radgoni. 584

Slovenci! :: :: :: širite „Stražo“

Razglas.

Krajni šolski svet občina trg in občina okolica Sv. Jurij ob juž. žel. prodajo potom javne ustmene dražbe staro deklisko in deško šolo, kakor tudi hišo, v kateri je sedaj konsumno društvo.

Izklicna cena za deklisko šolo znaša . . . . . 5000 K
za deško šolo . . . . . 4500 K
in za hišo, v kateri je konsumno društvo . . . . . 7000 K
pod katero ceno se ne bode prodalo.

Posloplja so v dobrem stanu, stoje v sredini trga Sv. Jurij ob juž. žel. zraven cerkve, zelo pripravna za kako trgovino, obrt, pa tudi za privatna stanovanja.

Ustmena dražba se bode vršila dne 21. avgusta 1910 in sicer za deklisko šolo v novi šoli, soba krajni šolski svet točno ob pol 9. dopoldne, za deško šolo in hišo, v kateri je konsumno društvo v občinski pisarni okolice Sv. Jurij ob juž. žel. tudi isti dan točno ob desetih dopoldne.

Kot varščino je položiti za vsako posloplje 1000 K v gotovini, ali v hranilnični knjigi, ostanek kupnine je plačati v teku osmih dni.

Natančnejši pogoji se bodo objavili pred dražbo. Za občino trg Sv. Jurij obj. ž., Za krajni šolski svet
Franc Pisanec, **dr. Jos. Povalej,**
župan. t. č. načelnik.

Za občino okolica Sv. Jurij ob juž. žel.
Jožef Ratej, župan.

627

+

Potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin oziroma brat in stric gospod

Jernej Bahovec,
trgovec

dne 2. t. m. ob 3/4 2 popoldne odpoklican v boljše življenje.

Pogreb predragega rajnega bo v četrtek, dne 4. avgusta ob pol 5. uri iz deželne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Žalujochi ostali.

Kupci živine! Pozor!

Dne 12. avgusta se vrši v Št. Jurju ob juž. žel., veliki živinski sejem. Kupci, pridite dne 12. avgusta v Št. Jur ob juž. žel., bodete dobro kupili. Posestniki, pritenite dosti živine! 624

Županstvo okolice St. Jur ob juž. žel.

Našim rodbinom priporočamo
Kolinsko cikorijo. 290

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi	K 3-50
Rozman, Dekliške bukvice „ 3—	
Venec svetih pesmi	2—
Prijatelj otroški	—40
Sv. Opravilo	1-35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poštnina znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Olje

za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Mlado, staro,
Vsak pove:

FLORIAN

Ta pa je za me!
Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
:: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po 445 1 l & K 4-80.

Razpis

za popraviljanje podružnice cerkve sv. Roka v Cezanjevcih, predelanje stolpa v drugo obliko ter popravo stolpa (rušta) na cerkvi in zvoniku na 7999 K 92 v proračunjska dela se bodo potom javne dražbe ponudbene obravnave na dan 7. avgusta 1910 pri cerkvenem ključarju Fr. Markoviču v Cezanjevcih ob 2. uri popoldan zidarstvo, tesarsko in kleparsko delo skupaj ali pa vsako posebej oddalo. Ponudniki morajo vložiti 5% varščino (vadij). Cerkevni skladni odbor si pridrži pravico izbrati si ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Načrt, proračun in pogoji so na ogled v Cezanjevcih pri cerkvenem ključarju.

Fr. Markovič.

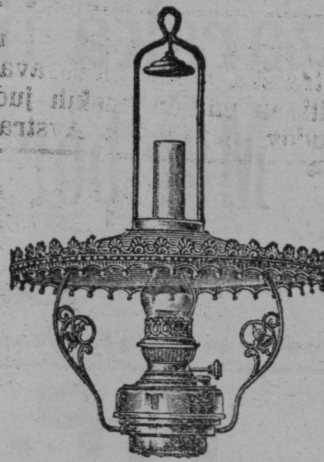
623

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba. ....

Izjava.

Proti nešteti boleznim se priporoča Franzovo žganje. Dobro, močno Franzovo žganje je neoporekivano najboljšo domače sredstvo.

Za kolikor boljše in uspešnejše je še potem Franzovega žganja preparat, kakor je Szeklerjev gorski

„Inda-cvet“

ki ga ne priporoča le izdelovalec, ampak vsak, kdor ga rabi.

Spričevalo za to da:

pismo Franca Kossuth-a:

Blag. gospod Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszent-György.

„Proti revmatičnim bolečinam se je izkazalo vnetje z „Inda-cvetom“ zelo dobro. Bodite tako prijazni in pošljite mi tri steklenice.“

Franc Kossuth.

Postavno zavarovano „Inda-cvet“ zdravilnih zelišč Franzovo žganje ni kaka navadna spritova mešanica, temveč iz Szeklerjevih gorskih zdravilnih zelišč narejen sprit in kot tak ne le najboljši in najuspešnejši, temveč tudi najmočnejši Franzovega žganja preparat.

„Inda-cvet“ krepi živce in mišice, osveži in okrepi telo in dušo!

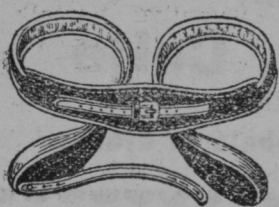
„Inda-cvet“ se dobi pri izdelovalcu Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszentgyörgy, kakor tudi v vseh lekarnah, drožerijah in špecerijskih trgovinah.

303

Izjava.

Spodaj podpisani obdolžil sem gospoda Leopolda Repenšek, da je on menik prestavil, pa on je pri tem popolnoma nedolžen.

Blaž Punar, Mozirje, 27. julija 1910.

Kilne pase tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspenzorije, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, umetne noge in roke itd. izdeluje po niski ceni prva spodnja trdka

Fr. Podgoršek, bandažist, Maribor, Grajska ulica 7.

Vsak bi se naj prepričal,

da je praško domače mazilo v vsakem gospodinjstvu neobhodno potrebno.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Preti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „PRI ČRNEM DRU“

PRAGA, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

250

Nadviničarja

spretnega v vseh vinogradniških delih, poštenga in pridnega, in

dva viničarja

z več dobrimi delavci, išče grajščina v Dornovi pošta Moškanjci.

620

Cementne cevi,

tlakove plošče, sviljska korita, korita za napajati, kakor vse druge cementne izdelke, nadalje apno, Portlandov in Romanov cement, vsake vrste opeko ponuja po najnižjih cenah

Ferdinand Rogatsch,

Maribor ob D., Raiserjeva ul. 26.

Samoslovenska trgovina

Fr. Lenart v Ptujju

Ima v svoji novi zalogi veliko izbiro najnovejšega materiala za moške ter volne za ženske obleke. Poterata trpežne hlačevine, tiska, satina, cefirjev, tkanine, svilenih in drugih rut ter vsakovrstnega platna za životno in posteljno perilo po primernih cenah. Nadalje ima tudi moško perilo in gotove hlače iz hlačevine po zelo niski ceni.

Tudi razumništvu iz mesta kakor iz okraja lahko najdemo z različnim modernim blagom.

Najtopleje se priporoča

Franc Lenart v Ptujju,

manufakturna trgovina.

505

Edina narodna trgovina

Ludovik Kuharič

je v Ormožu kjer 612

kupite moderno volneno blago za ženske obleke, sukno in kamgarn za moške obleke, perilni kambrik, hlačevino, belo platno, svilene robce in mnogo drugega manufakturnega blaga iz najboljših tovarn po čudovito znižanih cenah. — Priporoča tudi svojo veliko zalogo raznovrstnega špecerijskega blaga.

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram, Maribor, Gor. Gosposka ulica.

Gospodarstvo s setvinami St. Polo v Monfalconu

ponuja 40 hl dobrega rudečega vina za ceno 26 K za hl, prosto pošta Monfalcone v kupnikovih sodih.

157

Slovenec Konrad Skaza,

delavnic za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanaka zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

681

1 1/2 - 2 kg

težje postanejo svinje vsak dan po dr. Zellnerjevi svinjski krmi. Tri krat redilnejše nego koruza. 50 kil z vrečo K 11-50

iz tovarne. I. za rejo II. za pitanje

„**Molko**“ poviša donesek mleka krav za 1 1/2 do 2 litra od glave in dneva. K 7-50 stane 50 kg iz tovarne.

Razpošilja tovarna prvih krmil

brata TAUSSKY,

Dunaj, II. Praterstrasse 15.

499

Prospekt „Goldgrube“ zastoj.

Po celi Savinjski dolini

dobro zna dolgoletni trgovski sotrudi g. M. Paradiz odpre s 5. avgustom t. l. svojo na novo ustanovljeno trgovino s svežim manufakturnim in špecerijskim blagom in železnino v hiši gospe Marije Vrečer v sredini žalskega trga.

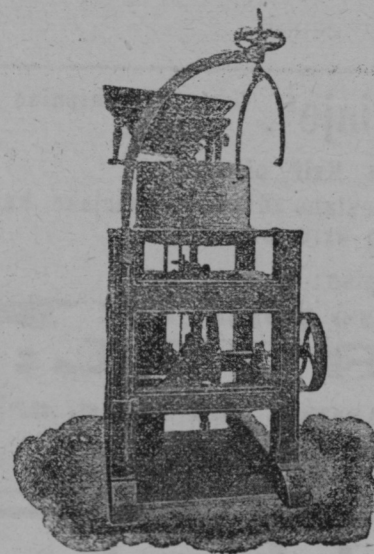
599

Sanatorij

„Mirni dom“

sprejema v prvi vrsti bolnike in to moške na živcih bolehaloče, potem alkoholike in od težkih boleznih okrevajoče. V porabi so različne kopeli, kakor tople, mrzle, solne, in električne, tudi kopeli s dodatki in masaža. Zdravilišče je tudi po zimi odprto. Cene so zmerne. Ceniki se dobijo zastoj. Pojasnila daje lastnik in vodja dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru.

596

Jos. Čretnik

Št. Jurij ob južni železnici

stavitelj mlinov in žag,

kakor tudi izdelovatelj mlinov za rabo na roko, z gelpjem, motorno in parno silo. Slika je posneta po mojem lastnem izdelku, in pošiljam iste na meni znane osebe na 1 mesečni poskus. — Zahtevajte cenike!

Prodajo se prav močni

3 veliki kozolci

skoro novi po ugodni ceni, pripravljene za krmo ali kako drugo skladišče. Povpraša se v upravnistvu „Slovenskega Gospodarja“.

592

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejše milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

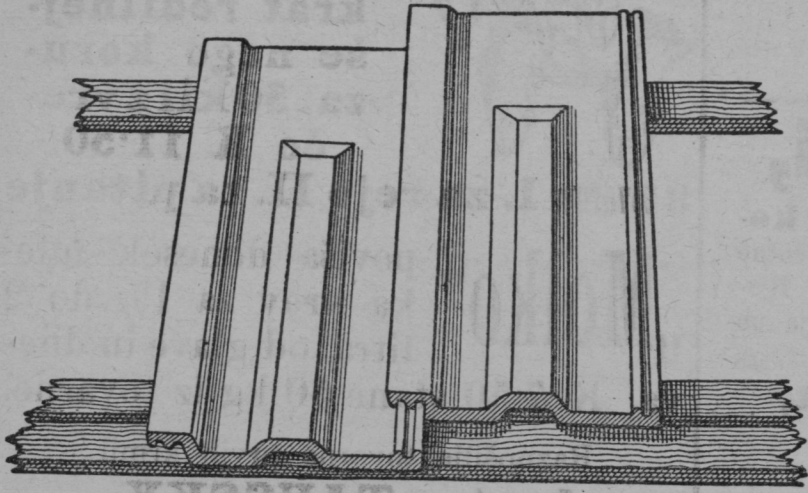
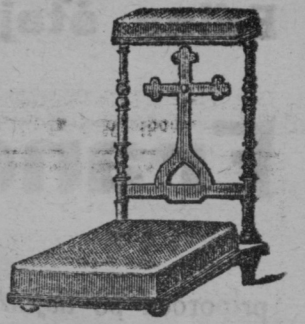
139

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

Tegethofova ulica števil. 19.

Pohištva in posteljne oprave
..... po najnižjih cenah. ....
Genik in proračun zastoj.
Lastna mizarska in tap. delavnica.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez lodprtin navzger!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše **kritje streh sedanosti.**

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Viktor Ušen trgovec

v Braslovčah,

naznanjam zaradi pomankanja prostora, vsled vedno večje zaloge blaga rzprodajo po tovarniških cenah, kakor dobra, močna sukna in hlačovina za moške obleke, klobuke, srajce, nogavice, predpasnike, dežnike; fino in lepo volneno ter vse drugo žensko blago tudi pod lastnimi cenami.

Priporočam nadalje vsakovrstnega špecerijskega blaga, najboljšo moko in otrobe Majdičevega mlina; v zalogi imam tudi suhe in oljnate barve, žeblje, verige, čevljarska kopita itd.

Kupujem jajca, maslo, suhe gobe, zmedene in rezane ženske lase, ter vse druge poljske pridelke po najvišjih cenah. 512

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za pripeslano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg števil. 15. 522

Štefan Kaufmann

trgovec z železom 23
v Radgoni,

priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tječenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost

tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Gradeec, Jakominiplatz 24. 108

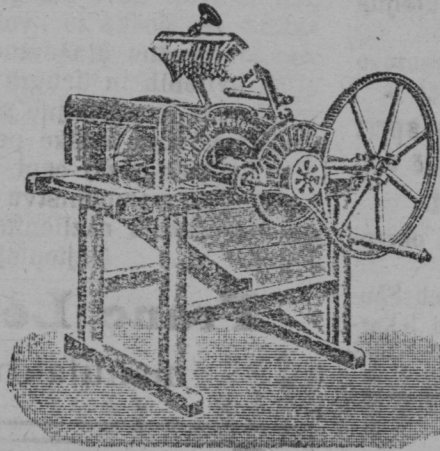

Za 10% ceneje

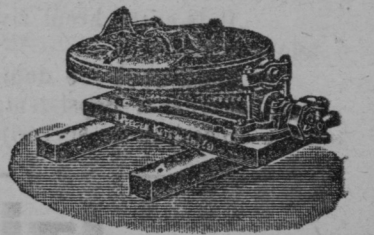
oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, sifone in plošče. Zahtevajte cenike. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlini in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vlitno železo, cink, cin, baker, svinec, t. d. 941

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah, trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča:

Goričar & Leskovšek, Celje

trgovina s pisarniškimi potrebščinami itd.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila, Maribor

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

30 sob za tujce po jako nizkih cenah

fjakerijo v hiši

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrogoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dom zastoj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izven praznikov dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.